

# PHONG-HOA

16 trang

TUẦN BÁO RA NGÀY THỨ SÁU

7

TÒA SOẠN VÀ TRỊ-SỰ  
SỐ 1, BOULEVARD CARNOT - HANOI  
FONDATEUR DIRECTEUR POLITIQUE  
NGUYỄN - AN - MẠI

DIRECTEUR :  
NGUYỄN - TƯỜNG - TÂM

GIÁ KÁO ĐỒNG ĐƯƠNG NGOẠI QUỐC  
1 năm 2.000 5.000  
6 tháng 1.000 2.600  
3 tháng 0.500 1.400  
ADMINISTRATEUR GERANT  
PHẠM-HỮU-NINH

## BÁO-GIỚI VỚI XÃ-HỘI ANNAM

(Tiếp theo)

Trong lịch sử nước ta đã có nhiều báo quốc ngữ chưa phải là cơ quan mẫu nhiệm cho các đảng phái liên đoàn.

Tuy rằng 10 năm nay cũng có nhiều liên đoàn muốn lấy tờ báo làm cơ quan nhưng thực ra chỉ có bề mặt, chỉ có cái tiếng; chưa dùng tờ báo, chưa biết tờ báo có thể ích lợi đến thế nào, nên không giúp đỡ chi một tờ báo nào có thể làm cơ quan cho mình cả.

Những tờ báo ấy, thí dụ: như Hữu-Thanh lập-chí, như Nông công-Thương, chẳng qua cũng như những tờ báo thường, cùng chung một số phận như các tờ báo thường - cùng phải tìm lấy

cách tự lập nghĩa là phải dựa vào độc giả mà sống.

Lại có một vài tờ báo tự nhận làm cơ quan cho một phái riêng: như Văn-Học tạp-chí, Đông-Thanh, Phụ-Nữ thời-dam Phụ-Nữ tân-tiến, v.v... những ảnh hưởng cũng không sâu xa gì, vì hoặc là những người chủ trương không làm đúng phương châm, hoặc là các phái đối với tờ báo của mình cũng thờ ơ, thờ ơ vì họ cho những tờ báo đó chưa được xứng đáng là một tờ báo của phái họ; họ chưa công nhiên nhận, nên những tờ báo ấy sống hay chết cũng không can gì đến họ cả.

Một vài người sốt sắng về một chủ nghĩa riêng, muốn dùng tờ báo để truyền bá tư tưởng, nhưng thường khi họ viết, họ chỉ nghĩ đến họ, chứ không nghĩ đến người đọc, nghĩ đến cách lựa người đọc, thành thử những người đọc báo buồn ngủ dần, mà những

tờ báo đó cũng kế tiếp nhau mà ngủ gật.

Những việc cần những việc quan hệ mình đã không có thể nói cho rõ ràng mình bạch được, mà lại nhạt nhẽo nữa thì làm thế nào mà có được nhiều người đọc, nhiều người coi tờ báo như người bạn quý.

Còn các báo thông tin tức: là những tờ báo có thể phát đạt được, thì vì nhiều lẽ nên hai mươi năm nay vẫn đứng vững không hề bắt chước về mặt nào. Trong cái xã hội nhợt nhẽ này, việc nào có ra việc mà thông tin, mà điều tra. Việc quan trọng không có, họ đành phải đăng lệp nhùng, truyện mà ở các nước khác không bao giờ thấy nên lên báo Báo Annam nội đến việc xảy ra trong nước Nam, khác nào như các bà ở một tỉnh nhỏ kể truyện nhà họ, nhà kia, cho nên ảnh hưởng các báo đối với xã-hội nó cũng chưa ra làm sao cả. Một cơ nữa

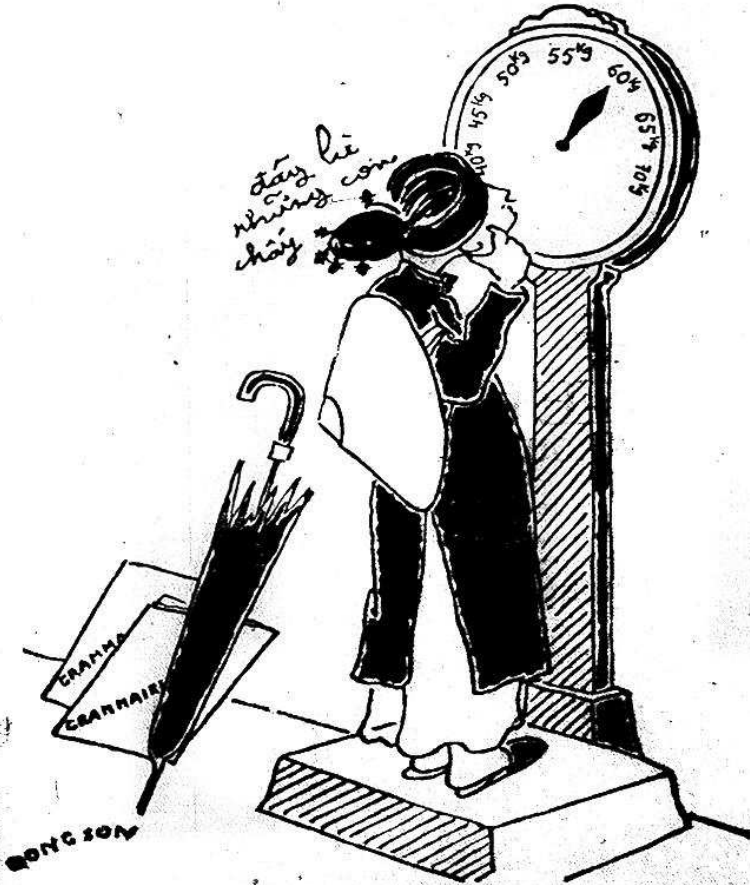
là vì họ không đủ tiền tài, đủ vật liệu, nên không thể làm được nhiều điều đáng làm. Vì thế mà ít người đọc, hay vì ít người đọc mà không làm được thế chẳng? Có lẽ vì cả hai đường, cho nên những báo thông tin còn phải sống trong cảnh eo hẹp này lâu năm nữa.

Phải đợi khi nào trong cuộc sinh hoạt của người Na n có làm việc quan hệ, có thể nơi nào đến nơi đến chốn một cách công bằng, dài chúng cần phải biết, nếu không biết không được, thì đến khi đó báo giới mới bước lên con đường mới, có cái quang cảnh sống, hoạt động, khác hẳn bây giờ.

Tình cảnh báo đã như vậy, người làm báo lại phần nhiều học thức giới giang, chưa thạo nghề, thật không khác chi một lũ cá dòn, sả, sất, mại cây luân quần trong một vùng nước đọng.

TÙ-LINH

### Nam-việt kỳ-quan - số 7



I Khi còn búi tóc, ông Nguyễn-Văn-Tổ cân nặng...



II Khi đã cắt búi tóc, ông Nguyễn-Văn-Tổ cân nặng...

# HANOI BAN ĐÊM

Phong-sự của TRĂNG-KHANH và VIỆT SINH

(1)Cái Salon đêm của Chị Sâm.  
 Một sự tình cờ đã làm cho tôi biết được chị Sâm, chị là một người am hiểu những công việc ban đêm lắm. Chị tuy là một người đã có tuổi, nhưng cách ăn mặc, cho đến cách trang điểm đều trái ngược hẳn, khiến cho người nào mới nhìn thấy chị cũng tưởng chị hãy còn trẻ, và chính ra cái trang điểm ấy cũng đã làm cho chị quên hẳn rằng mình đã... về già. Tôi nhìn mặt chị Sâm không thể không nghĩ ngay đến những người hình nhân họ vẫn bày ở hàng mã. Mặt chị Sâm cũng phần chất trắng bệch ra như thế, nhưng cặp môi thì lại thoa son đỏ thắm. Trên má chị, có một nốt ruồi xinh xinh -- Không biết thực hay giả -- Nhưng chỉ biết hôm nay ở má bên trái, nhưng ngày mai nó có thể đổi chỗ ở sang má bên phải được.

Chị ăn mặc rất lộng lẫy, mà lẳng lơ thật, lẳng ăn, lẳng nói, lẳng đứng, lẳng ngồi. Hôm nay chị ăn mặc lối Huế, quần trắng, tặc rẽ lệch, mai chị đã ra người Saigon, ngày kia chị lại hoàn người Bắc.

Chỗ ở của chị Sâm thay đổi luôn. Ai biết chỗ chị ở lúc này, một hai tháng sau chỗ cô bỗng lại đến thăm chị được ượt nửa cũng ở chỗ ấy. Vì có đến hỏi thăm những người ở chung quanh, thì họ sẽ bảo chị đã dọn đi từ đời nào rồi, mà chẳng bao giờ chị cho họ biết rằng chị dọn đến đâu, may mà chị hay đi chơi luôn, nên tưởng chúng tôi vẫn được gặp.

Lần này, nhờ anh Khanh giới thiệu tôi được biết chị, và được chị có lòng tốt mời về chơi nhà. Chỗ chị ở sau cùng đây là một cái gác con ở phố C.G. dưới nhà có hàng thợ cạo. Vào thăm chị, công việc cầm đầu đi thẳng vào trong nhà rồi lên thang gác, chứ đừng có hỏi ban gì mấy người thợ dưới nhà, vì có hỏi họ chỉ mỉm mỉm cười mà không trả lời.

Tối hôm ấy, tôi với anh Khanh lần mò lên bậc thang, rồi đẩy cái cửa con bước vào; một cái phòng tôi tới, có bức màn đỏ chắn phía trong. Chúng tôi đứng yên trên bậc cửa, trông trong phòng không thấy ai, nhưng tấm màn

đỏ sẽ lung lay như có người đứng sau nhìn ra. Quả nhiên một lát, chị Sâm vén màn tươi cười chạy ra đón tiếp gặp chúng tôi như có ý vui vẻ lắm. Chị đón đã mời chúng tôi ngồi xuống ghế, rồi thân hành ra lấy khay chén pha chè.

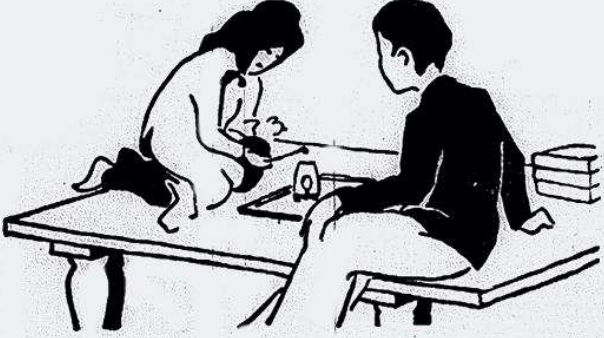
Tôi nhìn kỹ chung quanh mình. Chỗ chúng tôi ngồi đây là một nửa cái buồng dài, có hai cột gạch cũng lấm lấm mờ mờ rất kín đáo. Một bộ bàn ghế mây, một cái giường Hồng công cũ kỹ. Cái giường ấy có gọi cho làm truyên lạ trong ban đêm.

Trên tường treo một giấy đủ các thứ đàn ta và tầu, cái nào cũng lên giây sẵn sàng cả. Tôi quên nói chị Sâm là một nhà đánh đàn giỏi, ca cải lương

cái tính lẳng mạn của cô mà làm cho cô dỗi ý. Nhưng phần nhiều bao giờ cô đi về của chị cũng dễ dàng, không gặp điều gì trở ngại cả.

Chị Sâm lại sẵn lòng se duyên nữa, nếu có cậu nào muốn ngủ lời với cô con gái mình thăm yêu trộm nhớ mà không được -- đến nhờ chị, chị sẽ làm cho cậu được như ý nguyện. Hay các cậu thiếu niên chưa có ai yêu, đến chơi nhà chị, bao giờ cũng thấy một vài cô con gái rất xinh, truyên trò rất khéo. Nếu có hỏi, chị sẽ bảo đó là cháu gái, hay em họ ở nhà quê lên chơi, rồi chị làm đôi bên được thân mật.

Chị Sâm làm những công việc có ích như thế, chỉ là ở lòng tốt mà ra thôi.



rất hay -- và, thứ nhất là, rất thục, tuy chị ấy không có sắc đẹp mặc dù. Ấy cũng nhờ về những cây đàn ấy mà sống được ở Hanoi -- mà lại sống một cách phong lưu nữa.

Không phải chị ấy dạy đàn mà kiếm ăn đâu -- nếu có giếm như thế cũng chẳng được mấy. Nhưng vì đàn ca mà nhiều cô thiếu nữ đến nhà chị học. Chị sẵn lòng tiếp, nhưng chỉ tiếp về ban đêm thôi -- và sẵn lòng giếm bảo không nữa. Các cô đến đây bao giờ cũng gặp hai, ba chàng công tử mà chị Sâm giới thiệu toàn là ông thâm, ông phán các sớ -- đến học đàn. Thế rồi chị kiên cho đôi bên nói truyên với nhau, chị khéo nói khiến cho các cô không ngưng hay thẹn gì cả. Hoặc có nào lấy cái áo loan lý cũ ra mà lần tránh, chị lại khéo gọi

Hay là khác nữa, thì không biết, chỉ thấy thỉnh thoảng chị đưa mắt cho một, hai cậu, rồi kéo nhau ra chỗ tối thì thâm giếm giếm nhau.

Bởi thế cho nên nhà chị Sâm đã được khách đi chơi tặng cho là một cái « sa lông đêm » mà chị Sâm là bà chủ sa lông rất khéo léo. Ai cũng ao ước được chị tiếp, nhưng bên con gái dễ hơn bên con trai -- vì đối với các cậu, chị Sâm còn kén chọn người, mới cho bàn hạ hạ ngồi sa lông của chị.

Anh Khanh với cây đàn nguyệt, ngồi gẩy khúc « trường tương tư ». Chị Sâm ghé tai tôi gạn hỏi :

« Kén » chứ ?  
 Tôi gạt đầu, chị bèn giết tay tôi, vén màn đỏ bước vào buồng trong ; một

cô bé đang cúi mình sửa soạn cái khay đèn để trên cái ghế ngựa kẻ sọc tường. Tôi hỏi KẾ :

— Này chị, cảnh nào đấy ?  
 — Nhà quê đấy ! con nhà từ rể...

Tôi quay nhìn kỹ cô bé -- người còn trẻ, chỉ độ 18, 19, mười. Mặt trái soan, má hồng, trông cô vẻ tinh nhanh mà có duyên lý. Áo mặc đặc nhà quê : khăn vuông mỏ quạ, quần sồi, áo tứ thân.

Chị Sâm thông thả lên tiếng nói :

— Này em Xuân, thấp đèn lên đi.  
 Ngọn đèn dầu, sau màn pha lê hoa, ánh sáng ảm cúng chiếu một quang giường. Tôi ngả mình bên khay đèn rồi bảo cô Xuân :

— Lén đây nói truyên cho vui đi !  
 Cô Xuân ngần ngừ lưỡng lự như có ý muốn từ chối. Tôi cố gạn mãi, cô mới chịu lên ngồi xếp bằng bên kia, rồi mềm mại liếm thuốc trên ngọn đèn.

Tôi muốn biết tại sao cô Xuân lại đến đây, nên cứ ngọt ngào lán la hỏi truyên. Cô Xuân ý chừng thấy tôi hiền lành, nên cô cũng sẵn lòng kể lể :

— Anh hẳn ở ở nhà quê là, cách gả hẳn thục sáng sít. Em bị ép lấy anh không hề tí tẹo, thục khổ quá, anh ạ.

Cô Xuân ngấm nghĩ như mỉm cười rồi lại nói tiếp :

— Nhưng giá cứ như vậy, thì em có lẽ cũng cam chịu khổ mãi được. Khốn một ngày kia, đem hàng ra bán ở chợ Dầu, em gặp một anh công tử, không biết ở đâu đến mà lại mọc ngay ở giữa chợ nhà quê nà, -- hẳn cứ cố tăng tịu với em mãi...

— Rồi, có mẹ người ta chứ gì...  
 Nào lúc bấy giờ em có biết gì đâu. Họ làm ra ràng báo hoa làm coi : quần áo tây mới, đẹp mà họ chịu khó ngồi sệt ngay xuống vệ đường. Họ lại nói ra tình được ầu trắng mặc trơn, nên em nghe.

Truyên của cô Xuân cứ như thế mà đi như truyên của các cô khác cùng một cảnh : muốn trốn cái cảnh khổ nhà quê, lại bị cái hào nhoáng xa hoa ở tỉnh thành cám dỗ.

— Thế tại sao có lại vào đây ?

(Còn nữa)

VIỆT-SINH và TRĂNG-KHANH

OUVERTURE 1er AVRIL

## ĐỒ-HỮU - HIỆU

TAILLEUR DIPLÔMÉ L'ÉCOLE DARROUX DE PARIS

N°41 Rue du Chanvre

Coupe et facon impeccable et soignée, adaptée à toutes anotomies. Aucune augmentation sur les prix courants

**NHÀ GIỒNG RĂNG TRẦN-QUANG-MINH, 36199 HANG BÔNG LƯU HANOI**

**TRẦN-QUANG-MINH DENTISTE**

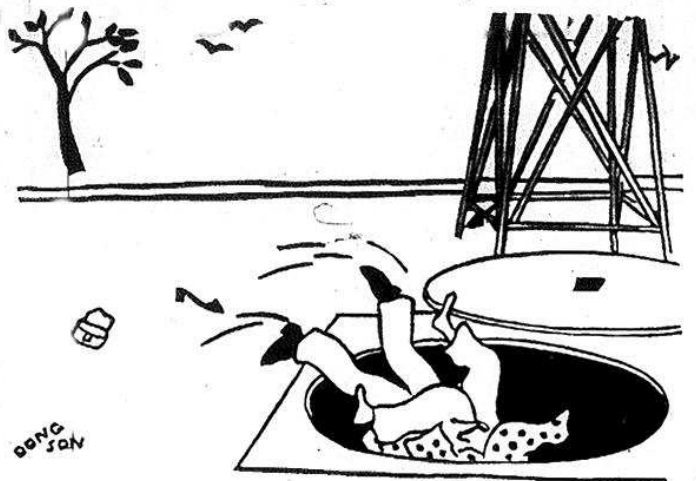
**499 RUE DU COTON HANOI**

### Nén thơ làm



DONG SON

—Ước gì bây giờ đôi ta được như hai con chim kia...



DONG SON

...chấp cánh cùng bay!

# ..từ nhỏ đến lớn..

#### Thang ngọc Lân

Thang-ngọc-Lân vốn là tình trường Nhiệt hà. Đến lúc quân Nhật xuong 1ội với quân 7 ầu Sơn bãi quan, chiếm Nhiệt Hà, Thang thể rằng một mắt một còn với Nhật, nghĩa là Thang bỏ trốn.

Có người nói Thang bị bắt, có người nói Thang vẫn còn sống. Thành thử muốn biết Thang bây còn hay đã mất rồi, chỉ còn có hỏi Thang nữa thì mới biết rõ.

Có một điều đáng chú ý là nếu Thang sống, Thao, không còn mong gì làm chủ tịch Nhiệt-Hà nữa. Chánh phủ Nam kinh đã cách chức tình trường Nhiệt Hà của Thang, mà Thang quay về Mãn-châu cũng chết.

Rõ thật ông tướng đầu rũi gặp câu truyện cũng « tầu » nôi,

#### Vợ

Hôm nọ trong đền Hòa-mã, ông Hà-văn Đốc diễn thuyết.

Ông diễn thuyết xong, ông Phạm Tá cũng ra diễn thuyết.

Cử tri nghe ông Tá nói, xem như phần đông yêu ông hơn yêu ông Đốc. Ông Đốc thấy tình cảnh như vậy, tức. Tức nên ông lại ra, nói cho há :

— Thưa các ngài, tôi ở chức ra cuộc diễn thuyết này. Còn ông Tá, ông ấy đến đây nói vợ.

Người đến xem thì thăm bảo nhau :  
— Thôi đi về ! không có họ lại bảo chúng mình đến nghe vợ.

Trong sáu chùa chỉ còn lại vài người. Một ông, cầm lấy cái bình tích, rót nước ra chén. Cầm chén lên, ông lại đặt xuống, mỉm cười rồi gọi ông Đốc :

— Ông Đốc ! Uống nước được chứ ? ông bảo cho, chúng tôi mới dám uống, vì chúng tôi sợ ông lại cho là đến uống nước vợ.

#### Bán buôn ở chốn nghị trường

Kỳ tranh cử hôm 19 tháng ba này, không ai được đủ vé, phải bầu lại. Ra ứng cử còn lại có ba ông : ông Định, ông Đốc và ông Thịnh.

Cuộc cạnh tranh vì thế lại càng kịch liệt. Nhưng kịch liệt một cách ngầm-ngầm như cuộc đấu đá nhau trong hang cùng ngõ hẻm.

Có ông đi mua từng lá phiếu.

— Năm đồng!

-- Thôi, ông bớt cho hai đồng.

Có kẻ hồi lâu mới ngã giá : thời buổi kinh-tế có khác!

Không những thế, ông ấy lại bày ra ra những cuộc chè chén, hát xướng, để cho cử tri được thỏa thuê đến ngày bỏ phiếu.

Những cách vận động quang minh, chính đại như vậy, dù to ra rằng ông ấy, nếu được leo lên ghế nghị-viện, sẽ làm được nhiều việc ích nước lợi dân, mà công việc của ông ta sẽ cũng quang minh chính đại như công việc của ông ta coi ra ưóc cử.

#### Ông Phạm-Tá với cuộc bầu cử

Ông Tá được có 75 phiếu. Những người ngoài 800 cử tri, mà đi bầu có 400 người, giá lần sau ông ra cũng còn nhiều hy vọng.

Nhưng ông lại không ra. Ông không ra, ông lại có thể an-ủy được rằng trong 317 người dự thì cuộc chọn dân biểu của Phong-hóa, đến 9 phần mười bầu cho ông.

Mà trong cuộc bầu này, không có ai đi mua phiếu cả.

TÚ LY

#### Cùng ông T X L Hảiphong, ông N

TTH Thái-bình và ông TV B Hanoi

Bản báo có nhận được bài của ba ông gửi lại và cảm ơn ba ông đã có lòng tốt mách giùm bản báo những việc đó,

Bản báo có đề riêng một vài mục đề công kích những nhân vật nào đáng công kích, chỉ trích những việc đáng chỉ-trích, bản về những việc ngang ngược nên bản Những khi bản khi nói, bản báo từ xưa đến nay, mà từ nay về sau, không bao giờ chạm đến đời tư, việc tư của ai. Không nói đến những việc tư ấy không phải là vì có cơ gì khác cả, mà không ai có thể lấy sức gì mà bắt bản báo nói đến hay không nói đến được. Không muốn nói đến, chỉ vì những việc ấy là việc tư, Chỉ có một lẽ thế thôi mà cũng vì lẽ ấy, nên bản báo không đăng mấy bài của ba bạn và của nhiều các bạn khác nữa gửi đến. Dù thế nào bản báo cũng có lời cảm ơn chung các bạn đã có lòng yêu chỉ giùm cho.

PHONG-HÓA

## Bàn ngang.

Ái-tình! Mấy có lán thời mồm mỉm hình như thăm hiều hai chữ ấy, ai nói đến chắc các có hoặc mỉm cười như muốn chế nhạo, hoặc thờ dài ra rằng thương hại cái anh chàng nói về một vấn đề mà mình không biết, không hiểu.

Vâng, chỉ có các có là hiểu được hai chữ ấy.

Có có lấy được người yêu, Người yêu ấy đi làm việc nhà nước, danh giá lắm. Người yêu lại giàu có, chiều chiều cầm quạt tay nhau đi xem hát, hay lên ở lô-gi-a chung quanh hồ Tây về. Yêu nhau lắm. Nhất là có thì ái-tình lên đã đến cực điểm. Nhưng nếu cũng người ấy, cái thông minh tài giỏi-cũng vẫn vậy, nhưng chỉ là một người thường, nằm khàn ở nhà què hay làm thợ ở trong xưởng, có không lấy gì làm yêu lắm, nghĩa là, không yêu chút nào cả.

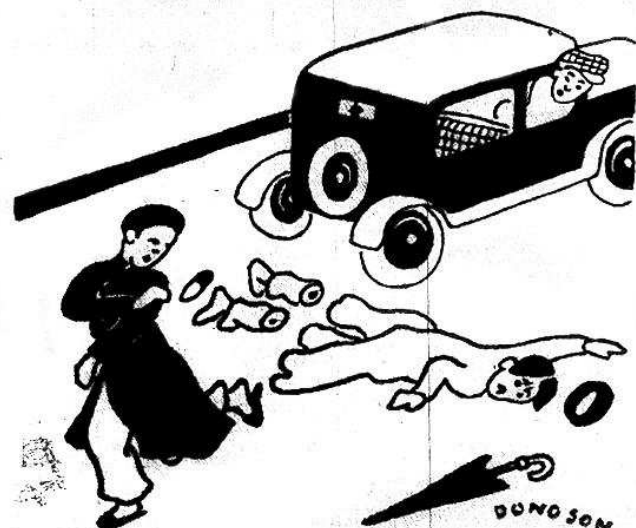
Các có yêu, là các có yêu cái danh giá cho các có, cái sĩ diện cho các có, còn giá của người chồng, không phải là chỗ đáng yêu.

Các có không lấy được người yêu ư ? Sĩ diện có người yêu khác. Có cái sĩ-diện ấy, có cái danh giá ấy là được rồi; các có lấy chồng, có phải là lấy chồng đâu chính là lấy cái chức phận trong xã hội; bà phán, bà đốc, bà huyện. Còn người chồng có cần gì phải tài hoa lỗi lạc, có cần gì phải có tư tưởng, có cần gì phải là người.

Các có thực đã thăm hiều được hai chữ ái-tình. Các có hẳn có quyền mỉm cười chế nhạo hay thờ dài mà thương hại những người dám nói đến ái-tình, nói đến mà không hiểu rằng các có yêu, không hiểu rằng các có chỉ yêu có... các có.

TÚ LY

### Cẩn thận quá !



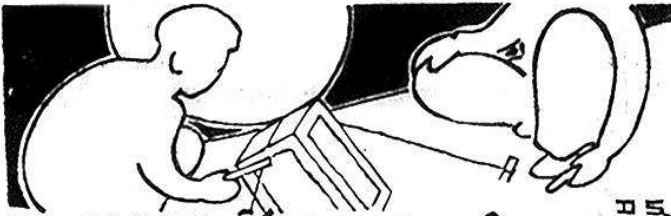
DONG SON

—Này anh, để tôi đi báo Cảnh, anh cứ nằm yên đừng chạy đi đâu đấy !

Kể từ 1er Mars này, hiệu HUONG-KY Photo 84 Hàng-Trống đặt một giá riêng cho các quý khách đồng bang mình đến chụp ảnh giá từ :

Op30 6x9 Op70 9x12 1p00 10x14  
1p70 13x18 2p00 18x24 3p00 24x30  
Anh phóng đại từ 3p00 giờ lên.

Huong-Ky cần bạch



# HẠT TRÔNG QUÂN MỚI

## ĐỀM THỨC NHẤT

Ông Nguyễn-Trọng Thuật và ông Nguyễn-Vân-Tổ.

Tranh giải (Việt-Nam quân-quân).

(Ông Nguyễn-Trọng-Thuật, trong Đồng

Thịnh-vĩ; đứng trước mặt thần Tao-

Hóa, chasinh muôn loài, trước mặt nhân

loại, anh em đồng bào, lời xin rống miệng

và tiếng gào to lên rống; tôi là người Việt

Nam... Tôi há chẳng biết tôi, dù chẳng

nhận cũng chẳng ai nhận, mà lời dù

phóng muốn nhận của, chẳng ai cho

tôi không nhận, xong tôi tự nhận một

ách lo tát. Cái thân tôi đây từ một viên tế

bào (cellule), bao thừa nó đã thêm nhiều

hạt đục với nắng với gió, với thức ăn,

thực uống, với đất nước non sông của

chung thể này, do hai linh âm-dương mà

hùn đục nên).



### Ông Thuật

Có giải thưởng kỳ khôi..

Nghe đồn có giải thưởng kỳ khôi.

Đã ai tưởng cách là n, với Việt-Nam.

Nên tôi lên chốn điện đàn,

Ông ông Văn-Tổ luận bàn phân tranh.

Trước làn nước biển, ngon non sanh

Trước mặt thần Tạo-Hóa là cha sinh

muôn loài,

Trước mặt anh em Trung Nam, Bắc

trong ngoài

Tôi rống miệng cả tiếng, gào to, hét lớn.

« Tôi là người Nam Việt Nam! »

(Thỉnh thùng thỉnh)



### Ông Tố

... Phân tỏ rõ ràng.

Tôi yêu cầu ông phân tỏ rõ ràng,

Cho tôi cứ tưởng ông là một anh, chàng

Âng-Lễ!

Ông lão này gán gớm, gán ghê,

Đàn đây phá giải, kẻ con kẻ con cả..

Ông nhận mình là người nước Nam ta,

Cho tôi đây chẳng phải con nhà Long Lạc

Long.

(Thỉnh thùng thỉnh)



### Ông Thuật

... Nam Việt chính lòng.

Tôi mới thực là Nam Việt chính lòng,

Đón như Nam Việt như ông cũng

thường.

Tế bào tôi do hai tinh âm-dương,

Tham nhùa hùn đục với phong sương

ở nước này.

Thần hồn thể phách tôi đây,

Trái tim, buồng phổi, dạ dày cùng

ruột gan,

Đích thực là của giống Việt Nam,

Nào ai dám bảo tôi nói dan, chẳng nhận

chẳng.

(Thỉnh thùng thỉnh)



### Ông Tố

... Nhờ nói vô bằng,

Vu vơ nhờ nói ở bằng,

Ông rằng ông nói thực, tôi rằng ông nói

không!

Nào ai đi quốc trong bụng ông.

Mà xem ngũ tạng ở bên trong nó ra thế

ndoi!

Hưởng chi cái viên tế bào,

Nó tròn, nó méo, ai nào hay có hay!

(Thỉnh thùng thỉnh)



### Ông Thuật

... Ông chó với soap,

Lý sự cùn, xin ông chó với soap,

Nhờ ông tuy cũng lý tôi đầu cũng giá:

Nhớ đặc tính này, tôi sắp kê ra.

Thờ ông phải chịu tôi là Việt-Nam!

Rắn... tôi biết đánh tổ tôm,

Uống chè la với (1) xem nôm Tháy-Kiều

Rượu tự tôi uống được ít nhiều,

Thuốc phiện tôi cũng thích, thuốc lao tôi

cũng ưa.

(Thỉnh thỉnh, thùng thỉnh)



### Ông Tố

... Tôi lại xin thưa.

Khoan khoan tôi lại xin thưa,

Người Việt Nam như vậy cũng chưa đủ

màu!

Giờ này, ông thử soạn lên đầu,

Còn cái quốc tày quảng đầu không hảo

lớn!

Dù ông trăm khéo, nghìn khôn,

Về phương quốc tày, ông còn kém dứt

tôi.

Bái tóc kia, lời thiện đã lâu rồi,

Thế mà coi tôi chảy của tôi nó vẫn còn.

Dù cho sống cạn, đá mòn

Trăm năm tôi nguyện nó vẫn còn g

nguyên

Dù ai nói số nói si/n,

Tôi đây, nó đây vẫn như kiềng ba chân,

Vậy thời giải thưởng quán quân.

Biết đâu ông không phải nhường phần tôi

cho tôi..

(Thỉnh thỉnh, thùng thỉnh, thùng thỉnh)

TỬ MỠ

I. - Cửa ông N. C. Tiễn.

# KẾT QUẢ CUỘC THI CHỌN DAN BIỂU

Tất cả có 317 người dự thi, song chỉ có ông Nguyễn-quốc-Thuyết nói trúng được một câu hỏi trong hai câu hỏi chính.

Vậy bản báo xin tặng ông Thuận giải thưởng nhất của báo Phong-hóa. Còn những ông khác chỉ nói đúng được câu hỏi phụ thứ ba thôi: xong bản báo cũng chọn xem ai nói sai nhất mà phạt giải thưởng.

1 - Ông Nguyễn-quốc Thuận số 1 Cité Thuận-lợi Hanoi được giải thưởng nhất của báo Phong-hóa: một cuộc đi chơi chùa Hương khổ hồi bằng 6-10 18 chỗ ngồi, dùng được cả 18 chỗ ngồi ấy - khởi hành ở Hanoi từ 5 giờ sáng, chiều về.

2 - Ông Hoàng-buy-Chi số 19 phố Sinh-tử Hanoi được thưởng nhì một cái áo Pull'over pure laine của hiệu Cx-Chung N° 63 rue de la Citadelle Hanoi tặng

3 - Ông Cao-văn-Ngọc Cie Air Orient Galerie Crédit Foncier được giải thưởng ba: Dégrasitage d'un complet, ruôm không 5 c-i áo đàn bà, 5 lọ thuốc làm áo d-i mua không ướt, 5 lọ thuốc tẩy lụa của ông Phạm-Tá, hiệu ruôm bờm ở 9

4 - Ông Nguyễn-dữ-Văn secréta re service Radio 28 rue Luro Hanoi được giải thưởng tư: một bức ảnh phóng đại 50x60 của hiệu Khinh Ký Studio photo phố Borgnis desbordes tặng

5 - Ông Cao-văn-Trúc số 26 phố Sinh Tử Hanoi được giải thưởng năm: một đôi giày của hiệu Vạn-Toàn số 95 phố

hàng Đào tặng.

6 - Ông Bùi-xuân-Biến 130 Avenue Paul Doumer Haiphong được giải thưởng sáu: một bộ tân điện-cầm giấy tốt, đáng giá 5000 của nhà Hát-giác Tân Lân bờ hồ tặng

7 - Ông Nguyễn-Hy số 76 341 Carnot Hanoi được giải thưởng bảy: một lọ Puma échantillon của hiệu nước-mặt lọ strep Innova của hiệu nước-trẻ con, một lọ Gias ron được đầu da dây của nhà hảo-chê Vũ-dô Thiệu tặng

8 - Ông Trần-quang-Báo 16 rue des Graines Hanoi được giải thưởng tám: một hộp thuốc bổ nhận đang giá 1000 của hiệu thuốc Bình Hưng 89 Rue des Pavillors noirs tặng

9 - Ông Trương-văn-Minh, 4e B Institut Gu-Long được giải thưởng chín: hai chai thuốc chữa được nhiều bệnh của hiệu thuốc Lê-huy-Phách, 12 Route de Sinh-tử Hanoi tặng

10 - Ông Trương-thứ-Nguyên, 3e A Institut Gu-Long được giải thưởng mười: năm quyển sách Chơi Xuân của hiệu Nam-kỳ tặng

Những người trúng giải xin cứ lại các nhà cho giải mà lịch thưởng. Ông V. T. Nam đình, Dabaki Hưng-yên Nam-thanh Hanoi, Tân-Vân Hanoi H H Am-el S-hid-ong lễ cử thứ tự mà trúng giải thưởng 2, 3, 4, 6, 9, nhưng vì không để tên thật nên không biết ai mà gửi tặng giải thưởng.

PHONG HÓA

## Tranh dự thi — ở 28 Nhỏ rằng!



1 - Ấy ông cứ yên tâm, tay tôi nhỏ rằng không khi nào thấy đau!

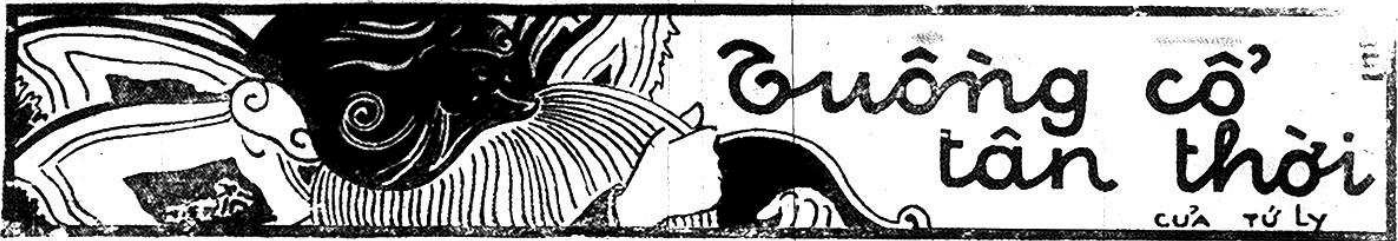


## NGUYỄN CHẤT: Jasmín, Violette, nước Hoa thủy tiên

- Quelques Fleurs, Fleur d'Amour, Rose, Menthe:
- 1 lọ 3 grammes 0p20, 1 tá 1p80, 10 tá 17p00
- 1 lọ 6 grammes 0p30, 1 tá 2p70, 10 tá 26p00
- 1 lọ 20 grammes 0p70, 1 tá 6p30, 10 tá 62p00

PHÚC LỢI 79 Paul Doumer à Haiphong  
B n buôn và bán lẻ tiền cước bản hiệu chịu

Trước cửa hiệu nhỏ 07 Hàng Đào nay cửa hiệu to 21 Phố Hàng Quạt là... chúng chỉ chắc-chắn về sự phát-đạt và tiến-bộ của bản hiệu được như thế là nhờ ở lòng yêu của các quý-khách đã chiếu cố đến Tân Trại hàng bấy lâu nay. Vậy muốn khỏi phụ lòng quý-khách về mùa hạ năm nay bản hiệu mua rất nhiều các thứ vải đủ các hạng để may hần các quý-khách bằng một giá rất phải chăng.  
Xin mời lại may th... lòng thành-thực của bản hiệu,  
Tân-Trại chủ nhân CÂN-BẠC



**(1) HỒI THỨC HAI  
NHẬT (Chị tranh cường  
CẢNH THỨ NHẤT;  
CHIẾN TRƯỜNG  
VAI TRÒ)**

Chủ trại Hoàng (g) g  
Tham mưu - đầu lĩnh - lâu la  
Thành Nhật Tân của Phong Hòa -  
Tử Ly, Nhật giao cao, vân vân...

Chủ trại Hoàng cùng đầu lĩnh, lâu la đi rieu mây vòng

Chủ trại Hoàng bạch - Thét -  
Than ôi! Trùng nào mà đem chọi đá,  
Nhả gạch mà loạn phá hàng kậy vòng.  
Tân - Phong Hòa có nều kẻ anh hùng  
mà thành Nhật Tân lại nhiều bề kiến cố,  
mà bên ta, thét - ôi thời! kẻ thì chỉ  
biết lay như cốc để kẻ thì quen khóc  
lóc nư ri, ngắm ba quân tiết lộ với  
mẽ, ra khơi chến còn chi là thế thồng.  
Ngâm: Rùa mà sá ghê cho mổ,  
Toàn đối giới, bắt gió như không.  
Tham mưu Hiếu bạch - Xem thế có  
hực khó nổi thành công, âu ta bấy lời  
quân mặt nước.

Hạt khách phủ - Ngựa già ngại bước,  
không chịu đi, chỉ ao ước quay về, đầu  
lĩnh ừ ừ, sợ sệt quá nên lê đi không  
đượg.

Đứng nói - À, đây đã gần tới thành  
Phong Hòa rồi!

Gọi - Bớ quân, đối thổ địa ra mau.  
Thổ địa Nguyễn-xuân-Đĩnh ra bạch -  
Đạ, đóm tâu, tôi thổ địa, xin ra hầu.

Chủ trại Hoàng ngời hỏi - A thổ địa,  
ngươi có biết quán nghịch đóng ở đâu  
chàng tá.

Thổ địa run run nói: Đóm tâu chủ  
trại, quán nghịch đóng cả trong thành,  
may tôi đã tâu rõ sự tình, xin chủ trại  
cho tôi lui về đi đoạn hậu.

Chủ trại Hoàng nói - Rùa mà người  
đã rồ là thế trận, xem địch quân uy trấn  
như hà.

Thổ địa Đĩnh bạch - Tân - , Đạ, tâu  
ngài, vòn tôi thổ địa, chỉ biết vài chữ  
quần «duông sĩ» với soạn nông, chỉ  
biết rằng an thủ kỳ biến, ngồi một chỗ  
mà ăn sói chấu, chứ ngài bảo tôi ra  
tài thao lược thì tôi chịu chết, biết  
làm sao!

Hoàng chủ trại bạch - Rùa mà người  
đưa ta đến đó có được bằng mô?

Thổ địa Bạch-Đạ, bẩm. Tôi tuy có tài  
độn thổ, nhưng nấu hiab chỉ được một  
mình tôi, kia địch quân sắp kéo đến rồi,  
phải cấp cấp đi bài tẩu mã! Chạy cho  
mau, còn đâu, còn cớ, biệt từ ngài tôi già  
vũ dặng vân

(nói xong, cầm cờ chạy mất).

Hoàng chủ trại bạch - Tân - Mắt mắt  
trần gan trông thổ địa lòng càng ngạo  
ngân, lâu la lòng đã loạn, thấy đầu lĩnh  
thêm buồn!

Thét - Rùa mà đến nổi nước này rồi,  
đánh cũng giở mà lui về cũng giở.

(Lại đi rieu mây vòng).

Thét - Ôi này nhác trông lên; nọ son  
hà, kia đồn ải - Phong Hóa trong thành  
có ai nhấp nhổ?

Tân - Phải ra tay quét sạch sừng mà  
mới có thể chân có yêng. Thời thời!

1) Xem Phong-Hóa số 33

Ngâm - Cũng liêu nhảm mắt đưa chân.  
Thử xem cưa tạo soay vẫn đến đầu  
Hoàng chủ trại, đầu lĩnh, lâu la đến gian  
quán đồ trận trước thành Phong Hòa  
Hoàng chủ trại ra khiêu chiến - Ầi, Ầi!  
Ầi! Hay cho Phong Hòa! Hay cho Phong  
Hòa! quai sát ba quân bêu rieu, dám  
đem bọn ta ra chến mạo không thôi, muốn  
soaу bản im lìm ỉt ngời, bằng ngịch  
mạng bút roi xuống đất bằng chấu biể



nghe lời bản thét, sau này đừng trách  
mổ cháng dung, a!

Trong thành Phong Hòa không ai trả  
nhời, chỉ thấy tiếng người vang. Ha! ha! ha!  
ha! ha! ha!..

Hữu Tham mưu Vĩnh ra bạch - Thét -  
cười chi mà dữ dội! có dám ra đối thủ  
cùng ta chăng? Gặm trời Nam, là nổi  
tiếng tài năng, đầu người rieu ta đây  
rằng chẳng sợ, ta đây chẳng cần ai  
giúp đỡ, chẳng cần ai mà sợ cớ chi ai,  
bọn người cười, ta đây cũng biết cười,  
mà tất ức thì ta khóc vụng.

Trong thành Phong Hòa vẫn có tiếng  
cười đáp lại: Ha! ha!

Tả tham mưu Hiếu ra bạch - Thét -  
Bớ a! Phong Hóa! Phong Hóa! Bọn  
người thực là lão quá, ta đây còn  
chàng xá kẻ chi, ta say sưa nào có hại  
chí gì, mà chẳng đề từ ta sở thích. Ta  
đây giống Lưu linh thú trước, dich  
thực là Lý bạch đời nay, trừ bọn mi, ta  
quyết ra tay, đem thành quách thu vào  
trong hũ.



Hạt khách - Tự cổ thành hiền giai  
lijch mịch,  
Duy hữu âm giả lưu kỳ danh.

(Tham mưu Hiền mở hũ ra say lóé đượ)

Tân - Cái thành, cái quách, có ngã  
vói giềng, hời đở  
mách quế

Ngâm - Văn minh Đông Á trời thu  
sạch.  
Này lúc luân thường đảo ngược ru?  
(Trong thành Phong-Hóa vẫn có tiếng  
cười đáp lại: Ha, ha!)  
Hoàng chủ trại bạch - Thét: Ầi, Ầi!  
liêu thân đảo địa! nộ khí sung thiên a.  
Cười hoài khả hận, tức giận tràn  
hông, bớ! chừ vị yéog hàng, tuốt quân  
bút cùng xông pha luy a!  
(Chừ vị đều bước lên một bước rồi lại  
lùi xuống một bước.)

Tả tham mưu Hiếu bạch - ngâm:  
Lấy đà, ta phải lấy đà.

Liên lên lui xuống ấy là mẹo hay!

Ông Hy-Tống ra bạch: - Đạ, dám  
tâu tham mưu cùng chủ trại, trên  
thành Phong-Hóa, dường đã có người  
xin chủ trại tạm lui, lấy đà rồi sẽ tiến!

Hoàng chủ trại, chột dạ lờ-y lên -  
thấy trên thành Phong-Hóa có Tử-Ly  
ngồi hút thuốc là - cửa thành mở rộng,  
trong không có một người nào.

Hoàng chủ trại bạch - Tân - Bây giờ  
đã đến nước này, ở cũng giờ mà lui  
về cũng giờ.

Chỗ vào hai tham mưu than:  
- Này bại tham mưu ôi! bây giờ còn  
biết làm sao, biết rằng nên liệu kế nào  
cho xuôi.



Nguyễn-khắc-Hiếu

Hữu tham mưu Vĩnh ra bạch: - cửa  
thành mở rộng, không có bóng người  
trên Tử-Ly ngồi mím miệng cười, đáng  
chê nhạo ra đều khinh thị, chắc hẳn  
là bọn kia hữu ý n đi ung dung tìm kế  
rủ ta, chủ trại ôi, ta phải tránh cho xa,  
nếu vào chạm ắt là hổ mạng.

Tả tham mưu Hiếu ra bạch - Tân -  
Hữu tham mưu nói đã phải lẽ, trong  
thành kia chả nhẽ không người. (Trở  
vào khỏi thuốc là của Tử-Ly), thét -  
Nhích xa trông sợ khói lên trời, trong  
thành nọ hẳn có binh mai phục.

Một tên lâu la ra bạch - Đạ đạ, tôi  
tưởng là khói thuốc là đấy chứ.

Chủ trại Hoàng bạch - Thét - Lui!  
Lâu la kia sao dám nói càn, chỗ này  
là chỗ mi bán đồ há?

(Lâu la sợ hãi lùi xuống)

Thét - Khói thuốc là, bừ khói thuốc  
là! giận quân ngu không biết binh thư.  
Trở vào hai tham mưu - Này quân

thủ nó đưng kẻ thuy thư, bay ta phủ lư  
quân cho chạy.

Trở vào lâu la - Bớ quân! mau mau  
lùi bước, mau mau lui bước!

(đầu lĩnh lâu la đến lui cò)

Một lâu la chạy nài - Ta đây chạy  
trước ắt được công đầu.

Ngay lúc ấy, trong thành Phong-hóa  
có quân rần rộ kéo ra gian thanh thế  
rộn.

Nhật-Giao-Cao ra khiêu chiến - Như  
ta nay:

Tân - Sắc như nước, bóng như gương  
ngọn bút thần soi mói bả văn chương,  
lấy giao, cạo nhừng lỗi vô nghĩa.

Bớ a bọn kia: chẳng biết trả lời ván  
cùn bút rì, dám khoe khoang mán thế  
ưu thời. Điều lỗi lầm ta vạch mặt cho  
coi, lời chỉ-giáo như nước chổi đầu vịt.

Ơn chẳng biết còn đem lòng tôi túc, tá  
không chừa còn bậm hực ghét ghen.

Khieu - Nếu muốn thử tài cạo thấp  
một phen, ai có giỏi tranh tài cũng mổ!

Hoàng chủ trại ra bạch - Trở vào đầu  
lĩnh, lâu la - Thét - Bớ chừ vị đầu  
lĩnh! quân nghịch nói khiêu, rhiên  
đều đáng giận, tài cao thấp há tức vẩn  
chừ vị nào ai dám chến chắng, há?

(Chừ đầu lĩnh đều yên lặng)

Tân - Như vậy chừ chừ vị chẳng  
muôn ra, chừ lữ thổ cụp đuôi chọi trời.

« Quay lại nhìn hữu Tham mưu Vĩnh»

Hay là phiên tham mưu reo cho quân  
bôi xem rằng ai phải giao chiến đầu  
tiên.

« Tham mưu Vĩnh ngồi tĩnh mịch »

Nguyễn Phụng ra bạch - Xin chủ  
trại chớ có va phiên, đề tiểu tốt ra trạm  
tiên đầu-chiến!

Nhầy ra thét: Bớ nhật-giao-Cao, chớ  
có khinh đời! Văn chương ta dù đối  
có chuôi, mặc sắc nò ai khiến người chỉ-  
trich!

Nhật giao cao, ngâm:

Vì ngựa mất nên ta đây phải lĩnh,  
Nhật giao này người có trách được  
chàng.

Hai bên giao công.

Nguyễn Phụng thưa chạy nói: Mất via!  
Chân mất via! Kinh hồn thị kinh hồn.  
Đã giang sưa còn có ngọn bút càn, bị cạo  
mãi còn chi là bút.

Nguyễn-Phụng nói.

Nhật giao cao - Nổ miệng khoe khoang  
thần bút, mới giao phong đã vội cút  
mũi! Ầm! Ầm! mau theo giới chận đàng mặt  
đầu ta tiếp chiến a.

Nhật giao cao vào

Nguyễn Phụng chạy ra phía tả, cò Việt-  
An ra phía hữu Hai người gặp nhau.

Nguyễn Phụng - ngắm lâu mã.

Ài ơi, thua mất ai ơi,

Mau mau cứu viện hời người lính  
nhân.

Có Việt An than - Chàng ôi. Tài thao  
lược chàng còn phải chạy, tài mọn này,  
thiếp đầu dám xông pha, âu là ta nên  
trở lại nhà, duyên vẩn tự từ rầy thời  
bết đặng.

Nguyễn Phụng và Việt An khước tay  
nhau cùng vào

# VUI CƯỜI.

## Thi vui cười

Của Hồng Văn Hanoi

### I Câu hỏi ngớ ngẩn

Một cậu bé đi học về, vội vàng vứt cặp sách xuống bàn, vào bên mẹ hỏi:

- Mẹ ơi, có phải đất quay chung quanh mặt trời, không mẹ?
- Phải đấy, con à!
- Thế khi không có mặt trời, thì quả đất xoay chung quanh cái gì kia hở mẹ?

### II Đồng tây gặp nhau

Cậu X, người vàng con trâu trắng đứng ở bãi lều. (con trâu trắng ở bãi lều. Thái-bình) mới bắt đầu học chữ tây, bấp bệ đọc:

... Boulon (bu lông) cái khuy, Boulon cái khuy...

Bà mẹ ngồi khêu bên cạnh, tưởng cậu con bắt được cái khuy gì lạ, bảo mình trông, ngoài ra thấy cậu vẫn cầm đầu vào sách mà học: bu lông cái khuy..

Bà tưởng cậu nghịch tình phát gãi: - Tao là con à? (trẻ con) khuy đầu mà lông (trông)?

Của N T Bắc-giang

### I Mưu trí nhà binh

Có một tên lính hề thấy giặc là chạy bán sống bán chết. Có người thấy thế hỏi nó rằng:

- Mì là binh lính sao nhất làm vậy?
- Tôi có nhát máu, vì tôi biết trái đất tròn, nên tôi có ý muốn chạy vòng ra phía sau lưng nó mà đánh tới chết!

### II Mưu khôn con trẻ

Thằng cu Tý tinh nghịch thường hay lấy lọ hạt tiêu ra đá chơi. Cha nó thấy thế dọa rằng:

- Hề mày tìm vỡ. tao lấy hạt tiêu nhét vào mồm mày cho mày biết! nghe không?

Cu Tý hèn hờ chạy vào vứt lọ hạt tiêu đi, lấy lọ mùt ra chơi rồi nó gọi bố nó mà báo rằng:

Này thầy ơi, hề con đánh vỡ thì thầy nhét vào mồm con nhé!

Gặp khi gió táp mưa dơn, Dùng xe AN-THÁI chẳng con có gì. Hiệu đồng xe chuyên-môn số nhỏ 2 phố Nguyễn-trung-Hiệp phố giữa phố Cầu Gồ đi vào ngõ Gia-Ngư

Của B Đ N Nha-trang  
Lễ cũ người mới

Tò ti toe... Tiếng kèn nào nuốt vừa cái cái giọng dài nhằng nhằng, tiếng anh học trò-lễ cũng bắt đầu học theo:

- « Cũ ai »! (khóc lên)
- Cậu Văn (không phải người đồng đạo của ông Hiếu) ngờ họ bảo cũ khóc, (đừng khóc.) Cũ già khê bảo: khóc lên. Cậu Văn như cái máy, lại khóc.
- Ai chỉ! (nín khóc).
- Cậu Văn cứ khóc, cụ già tức mình bấm tay cậu:
- Này cậu, ai chỉ?..
- Ai chỉ gì đâu?

Của D L C Hanoi

### Có kỷ đã ngựa tên bệnh ra rồi!

Trong bàn tam cúc, Mới cầm bài lên. Có cái gọi đời. Ba có cùnq bàn cũng đã xuống cả, ông nọ còn dương nghĩ. Có cái đã lật bài lên rồi có khắc nói: «sao vội thế! ông ấy chưa ra đã ngựa tên bệnh ra rồi!»

Của T L

### Chia buồn

Bằng-lâm nữ-sĩ, gái quí cụ hàn Phê, buồn vì cuộc thế đảo điên, làm một liều thuốc phiện, dấm thanh, vừa từ già cõi đời.

- Xã Nhè đến chia buồn:
- «Thưa cụ thật ai ngờ dấm thanh, thuốc phiện ty mà ngấm chóng thế.
- Hàn Phê: - «nó «nước» thuốc ty cho thì đã phúc! Cả cửa nhà còn có 6 đồng cần thuốc ngang, nó «chất» sạch! hui hui!
- Xã Nhè vội ra mở cửa đất ông tây doan vào.
- Quan lớn cũng nghe rõ chứ? Cụ hàn chia thuốc ngang..

Của V S Hanoi

### I Ba ba

Bà phán vẫn dây cậu bé nói liếng lạy. ba ba là cha, man man là mẹ. Bé ra trường, một hôm đọc bài tập đọc, nói về con ba ba, thầy hỏi:

- Anh c. biết con ba ba thế nào không?
- Bé liến thoắng đáp: «ba ba là cha con đấy!»

Của T C Kiến-an

### Mua lnh

- Thưa ông mua gì?

- Tôi muốn mua lnh.
- Hạng tốt hay hạng vừa?
- Có cả; đưa cả tôi xem.
- Có hàng đưa lnh, ông khách giả đi trốn đi trốn lại, rồi bỗng khom khom người xuống xin lỗi.
- Chà dăm, ông đây! Có điều gì mà phải xin lỗi.
- Vâng, thế có cho phép..?
- Ó hay! ông này! Cho phép gì mới được chứ?
- Cho phép tôi s. s. xem thử lnh có mặc có tốt hơn mấy thứ này không?

## Câu đối dự thi

Của T S  
Còn Tý cháu, uống có ông (l), lnh gọi bà

Của T V C  
Người béo u ngồi xe con, chặt chẽt cha

## Kết-quả cuộc thi

« Số 35, 36, 37, 38 »  
A Thi vui cười  
Giải thưởng nhất. 1 năm báo. Bài « Phải biết cách sung hô » đăng trong số 38 của O. Nguyễn-dức Hòa N 11 Ruelle Ngô-hugén. Vinh - Bến-thủy.

Giải thưởng nhì, 6 tháng báo « Khéo chiều cô » đăng trong số 37 của úy Lê-văn-Thin Village Xã Đan (par poste Thới-hà).

B - Thi tranh khôi hải  
Trọng 4 kỳ bào chỉ dăng có bà tranh, và trong số đó chỉ có một bức tranh dăng phần thưởng nhì: Ông Đào ngọc Đĩnh Dessinateur à Trao Hà par Đông. Triều được phần thưởng nhì, 6 tháng báo. Xê bắt đầu gửi báo biểu từ số 3).

Bại được giải nhất  
Phải biết cách sung hô  
Bãi học thầy đồ  
Thầy, đầu roi mây chỉ vào sách tro.  
- «Thánh là ông Thánh»  
Trò bắt đầu lén như người phụ đồng,  
- «Thánh là cụ Thịnh».  
Thầy, lộn mặt, quất,

1) là thứ có vị thuốc Nam chữa bệnh rợg thử rất nghiệm

- «Thánh là ông Thánh»  
Trò vẫn diêm nhiên gáo.
- «Thánh là cụ thánh, thánh là cụ thánh!»
- Thầy vạt luôn một thời,  
- Hừ! liên học lễ nghi hậu học văn, tao bảo mày thánh là ông, ông thánh mà mày không nghe à?
- Trò suýt soa, mếu máo,  
- Thưa thầy có má, nhưng thầy coi thánh bằng ông, con còn ít tuổi hơn thầy nhiều, thất tưởng nên gọi thánh bằng cụ mới phải!!!

Bài được giải nhì  
Khéo chiều cô  
Trên đèn, trong chiếc chiếu hoa lóc lóc: một bà dăng ngự đồng, bóng cô nhập vào làm cho bà nhảy, múa huyền thuyền. Một lát đã đến chỗ có dăng chèo thuyền ngự về.  
Trong khi bóng có dăng cầm quạt vừa chèo thuyền, vừa nhẩy múa, thì tự nhiên một tiếng nổ khá dài ở trong người bà dăng lợt ra, bà không phanh lại kịp, làm một bà đồ tía.  
Bức cung văn, nhanh trí khôn, ngộ, dăng sau, bèn chửa thẹn cho bà đồng, mua hai một một cau rang:  
Co., ó., ó., ngự đồng, có rit có chọi, Có bản sung lục, có h. u. tr. thuyền rông

# TA TAY

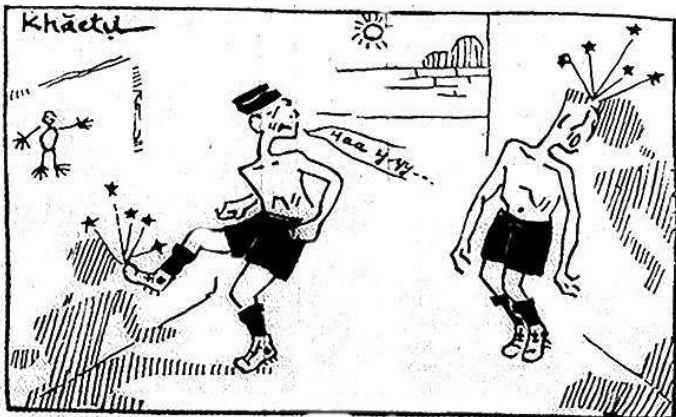
Xưa nay hàng hóa gì của ta làm cũng có phần kém hàng của tây nhưng áo pull-over của biểu CỤ - CHUNG dệt có phần xuất sắc chẳng kém hàng của tây chút nào.

# CỤ - CHUNG

83 Rue de la Citadelle Hanoi

## Tranh dự thi - số 29

### Kinh-tế đá bóng



Sút gôn!

Cúp tét!

- Thi vui cười (Oanh sách)
- Có T T Aokbê 1 tranh - P T L Nam sinh Hảiphong 2 bài - O O. N V D Thương-ll. 3 bài - Cờ I. n. Hảiphong 4 bài - N X D Joyce Hanoi 4 tranh - H O N Nha-trang 3 bài - N K Saumure Hanoi 5 bài - D L C Đỗ hữu Vy Hanoi 7 bài - V K T Coir Hanoi 2 tranh - H C Nam-dông près Hanoi 7 bài Tuy-Lê 2 bài 1 tranh - N T Tân-minh Phú-lạng-thương 10 bài - Loa-hồ Luro 3 bài - Hồng-Vân Bourrin Hanoi 3 bài - LB Enseignement Huế 1 bài - D C 5 bài - N V K P T T Hanoi 1 tranh - N ) L 1 tranh - V D L Piquet Thái-binh 1 bài - Đ V Đ Chaogeurs Hanoi 2 tranh bài - N N Đ Borgois Hanoi 3 bài - V N Ferry Hảiphong 3 bài - P T Q D Cuy-thj 8 bài - L s T C H Du-villier Hanoi 2 bài - H tuc des Caisses Hanoi 1 tranh - N V D Thường-tin 2 tranh A L N U L Soi Hanoi: 1 bài - Đ Đ P Tiểu-lữ Hưng-yên. 7 bài - U N A Larrié Hanoi: 3 bài N T N Nolly Hanoi: 5 bài - B Q C Soi Hanoi: 1 tranh - L Đ C Charbon Hanoi Hanoi: 2 tranh - N N H Cuanguers Hanoi: 2 tranh - N V N Bobillot Hanoi: 3 bài - Q D

- Xuân-cầu: 3 bài - T Đ T Túc-mặc Nam-djoh: 4 bài - Loa-hồ-Luro: 3 bài.
- T C Kiến-an: 3 bài - N N T Co-xá-Nam Hanoi: 5 bài, V S Changuers Hanoi: 6 bài - V Đ Sinh-từ Hanoi: 1 bài - P N 4 bài - Cờ B T Xom Tước Tam-son 3 bài D V T Bourrin Hanoi: 6 bài, 5 tranh - L T P Cuivre Nam-djoh 4 tranh
- Thi câu đối (danh sách)
- T V N V K Hanoi: 2 câu - T S hàng Bột: 2 câu - N V L Duoullier Hanoi: 2 câu - P X Tc. Kim-anh Hưng-yên: 2 câu - Cercueils Nam-djnh: 4 câu - H D L Clémenceau Hảiphong: 5 câu - C S N N T Nam-djoh: 2 câu - H V N N Pa-gode phủ Lạng-thương: 2 câu - S N N V L Peré Six Ninh-binh: 12 câu - X P C V S Saigon: 2 câu - Cờ T T N L Bạch Mai: 2 câu - P V K Mỹ khê Kiến-an: 2 câu - P V K Mỹ khê: 2 câu - P Đ B Xuân-úc Kiến-an: 2 câu - V B U Doumer Hảiphong: 3 câu - V I Văn úc Kiến-an: 3 câu - T V C Đồng-thị Hải-dương: 2 câu - N D T Đồng thi: 2 câu - N K T Hưng yên: 3 câu

Truyện Ngắn

# BÊN GIÒNG SÔNG HƯ'NG

của KHÁI - HƯNG

Vĩ-Già là một khu rất yên tĩnh ở vùng sông Hương nội Ngự.

Chiều đến, thả thuyền từ bến Đông-Ba theo giòng sông đi xuôi xuống phía dưới, vượt qua củ lao Bộc-Tbanh, lữ khách sẽ thấy tiếng ồn ào ở trong chợ, ở trên cầu, tiếng còi ô-tô, tiếng nhạc xe kéo dần dần một lúc một xa, rồi bỗng có cái cảm giác vừa rời chốn thành thị huyện nào mà đi tới một nơi thôn quê tịch mịch đối diện với đầu mồm củ lao ấy chính là xóm Vĩ-già.

Mấy tháng trước hai vợ chồng một người Bắc đưa nhau đến xóm ấy thuê nhà ở. Người nhà duy có một tên đầy tớ. Đủ đặc chỉ trở lại một cái giường, một cái bàn và bốn cái ghế. Đến như sự giao du thì vợ chồng nhà ấy lại càng ít lắm chẳng mấy khi có người quen thuộc đến chơi. Những người láng giềng thường thì chào hỏi nhau: vợ chồng nhà ấy đến ở đây làm gì? Có người tò mò hỏi tên đầy tớ thì cũng chỉ biết rằng ông khách lạ ấy việc pháp học cử nhân, trước làm nghề viết báo và soạn sách ở Hanoi mà thôi.

Cái nhà hai vợ chồng nhà ấy thoạttoy nhỏ và không gác nhưng có vườn rộng bao bọc chung quanh. Chiều chiều mặt trời tà phần chiếu ánh hoàng hôn vào lá cây mít sáng nhoáng như những tấm gương và gó thềm ri rào trong đám lá thông xanh tươi cùng cành xoan đầy hoa tím nhạt, càng làm tăng phần bí mật và khiêu ái qua lại trong vào tường đó là một cái vườn hồ hoang, vì công trước, công sau thường thấy đống.

Thực vậy, Vinh-Son, người ở cái nhà ấy, chỉ muốn lánh đời phiền phức để cùng người yêu được hoàn toàn hưởng hạnh phúc của ái tình. Vì thế chàng mới đưa bạn vào tận Huế tìm đến ở một xóm hẻo lánh quanh bui.

Từ ngày chàng ở Pháp về, chàng ngấm xã hội Việt-Nam, từ những lệ tục bó buộc cho chí cách sinh hoạt khuôn sáo, chàng lấy làm khó chịu, tiếc các thời-kỳ ở Paris: ở đây, chàng đã tiềm nhiệm những cử chỉ khoáng đạt lúc nào cũng được khoan-khoái để chịu và chẳng cần phiền lụy đến ai, chẳng bị ai lam phiền lụy đến mình.

Một hôm, tình cờ chàng gặp Diễm-Lan, một trang tân tiến, cực kỳ mỹ lệ, cư nữ sinh viên trường Sư Phạm, đã nổi tiếng lãng mạn ở khắp Hà-thành.

Rồi hai người cùng nhau lần lóc trong cõi tình. Trong cõi tình này. Rồi không những chàng không được nhà cho phép cùng người yêu kết hôn, mà lại còn bị anh em bạn bè cùng là những người quen thuộc chế riễu khinh khi.

Nghe những lời bình phẩm chàng chỉ cười. Vì thực ra chàng chẳng cần đến triêu tiết, đến tư đức tam tông. Chàng cho những cái đó không có liên can gì đến ái-tình, không có dính dáng gì đến hạnh phúc. Yêu là yêu chứ không có là gì khác nữa. Nhưng cứ bị dư luận, dư luận eo hẹp, rầy rà mãi chàng cũng khó chịu...

Rồi một ngày kia không ai thấy bóng Vinh-Son và Diễm-Lan ở các phố Hanoi nữa. Hai người đưa nhau đi ẩn, hay nói cho đúng đi tìm một cảnh thích hợp với ái tình: cảnh ấy là cảnh sông Hương.

Trong tháng đầu, cái nhà bên Vĩ-Già chỉ là một ổ chim Uyên Ương. Hai

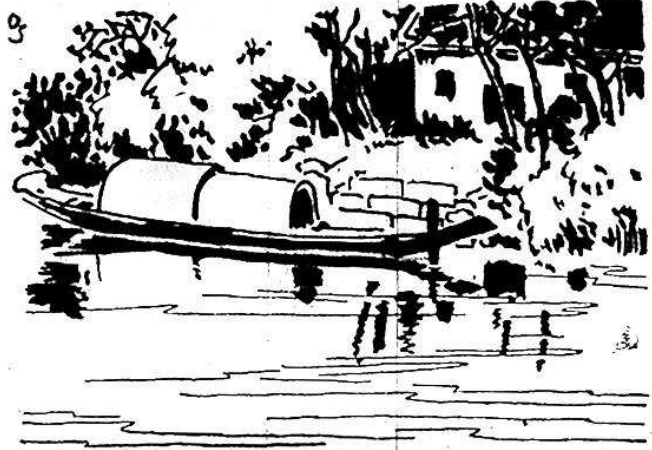
người không lúc nào rời nhau, hoặc khi cùng đọc sách dưới ánh đèn, hoặc khi cùng ngồi ở bực gạch ngắm cảnh hoàng hôn trên sông Hương, hay cùng nhau đi chơi thuyền trên làn nước trong xanh, yên lặng, êm đềm, qòn eo, dịu dàng như cô con gái Thần Kinh.

Có lần giữa cảnh đêm trăng Diễm-Lan ngồi bên Vinh-Son ở mũi thuyền, lặng lẽ ngắm vẻ đẹp mỗi mím cười, mắt nhắm nhắm nhìn cơn sóng long lanh như muốn vịn gối sao lấp lánh. Bỗng rùng như điên như rồ, ôm chặt lấy đầu người yêu mà vừa hôn lấy, hôn để vừa nói:

— Minh ơi! Em sung sướng quá! Em ước ao trọn đời được ở bên mình, được ở bên mình trong cái cảnh thần tiên mộng ảo này.

Vinh-Son cảm động không nói nên lời, dịu dàng đặt đầu nóng bừng vào lòng Diễm-Lan, như đứa con nít mỗi một thi thiu trong lòng người mẹ vậy.

Diễm-Lan đặt bàn tay lên trên trán Vinh-Son, rồi như ra chàng ngủ, cất tiếng hát, hát một bài Pháp thi:



«Đôi ta sẽ cùng nhau đàn diu trên làn sông biếc du dương.

«Mặt nước, vì đời ta, in bóng rung rinh các ngôi sao vàng.

«Vầng trăng chiếu ánh bạc lên chiếc cánh buồm!

«Và trong bầu không khí thần tiên, «Điện hát dịu dàng của buổi chiều tà yên lặng.

«Thì thầm khuyên chúng ta yêu nhau! Ngút câu hát, nàng vừa cười vừa cúi xuống nói nựng với người yêu:

— Minh có sung sướng không? Minh còn ao ước một điều gì nữa không? Vinh-Son sẽ lắc đầu.

Bấy giờ như trả lời lại Diễm-Lan, diều hát hồ hồ của một cô gái xa xa theo chiều gió đưa tới. Trong khoảng đêm khuya thanh vắng giọng hát sâu thẳm như tiếng than thở của một người sắp sửa từ trần, khiến cặp Uyên-ương ngồi ôm nhau lắng tai nghe, từ từ nhỏ lụy...

Cứ thế hơn một tháng, mỗi ngày quyền sở nhật ký của hai người chỉ ghi thêm có một chữ: Yêu.

Nhưng sang tháng sau tình thương yêu nhau của hai người tuy vẫn nặng, nhưng cái tình nồng nàn của Diễm-Lan đã thấy dần bớt dần phần. Đối với sự thay đổi của bạn, Vinh-Son chỉ cười nhạt. Chàng cho rằng sự đó là sự rất thường, và chàng đã dự-đoán từ trước

rằng cái ngày ấy chẳng chóng thì chầy thế nào cũng tới. Tấm linh hồn lãng-mạn của Diễm-Lan chẳng chỉ vì như một cơn hươm bướm, một đóa hải-đương, nghĩa là một cốt cách hữu tình chứa một khối tình-thần vô tử.

Chàng làm Vi Diễm-Lan vào yêu chàng như trước. Sự thay đổi tình tình kia không có liên can gì tới ái-tình...

Một buổi chiều Vinh-Son đương ngồi viết truyện thì Diễm-Lan đi chơi về.

Chàng vui mừng đứng dậy chào xin hỏi:

— Minh chơi đâu về đây? Minh mua cho anh thức gì thế?

Diễm-Lan thở dài đáp:

— Em lên chơi bà Hương về đây! Bà ấy chờ quá đấy.

Vinh-Son hơi cau mày:

— Anh đã dặn em đừng đến chơi chỗ các quan mà em không nghe anh.

Diễm-Lan bỗng bưng mặt khóc, rồi kể lể:

— Thế thì cậu ép chế tôi quá. Cậu cấm đoán tôi, không cho tôi đi chơi đâu cả, Thế mà cậu bảo cậu thích tự-do đấy Vinh-Son ghé lại giở đàn:

— Không phải thế. Em không hiểu bụng anh. Em muốn đi chơi đâu thì đi, anh có cấm đâu. Nhưng anh không muốn em đến chơi đàng các quan, mà ở đây thì nhiều các quan lắm, đi một bước là gặp quan. Chỉ bằng em đừng lên phố nữa là hơn. Em không nhớ chủ nhật trước em ở nhà bà thì về rồi em buồn mãi vì em cứ thấy người ta là bà lớn nọ, bà lớn kia, em thêm...

— Chứ sao! Cậu thì kém gì người ta, cũng thì dậu luật khoa cử nhân. Thế mà người ta thì làm quan mà mình thì...

Vinh-Son cười rù rượi ngắt câu nói của bạn:

— Mà mình thì làm dân/Em còn nhớ câu em hỏi anh ở dưới thuyền bữa nọ không? Hôm ấy bình như em hỏi anh: anh có ao ước một điều gì nữa không? Vậy anh trả lời em nhé: ngoài em ra, ngoài ái tình đời ta ra, ngoài cái đời lãng mạn, tự do ra, anh không còn thêm muốn một điều gì khác nữa.

Rồi chàng âu yếm ôm lấy bạn, se se ghé vào tai nàng hát lại bài hát tối hôm nọ:

«Đôi ta sẽ cùng nhau đàn diu trên làn sông biếc du dương.

«Mặt nước, vì đời ta, in bóng rung rinh các ngôi sao vàng.

«Vầng trăng chiếu ánh bạc lên chiếc cánh buồm.

«Rồi trong bầu không khí thần tiên.

«Điện hát dịu dàng của buổi chiều tà yên lặng.

Thì thầm khuyên chúng ta yêu nhau» Diễm-Lan cảm động gục đầu vào vai bạn mím cười. Bỗng ở phía trước có tiếng còi ô-tô Nàng giật mình bảo Vinh-Son:

— Có lẽ vợ chồng quan Hương lại chơi!

Thì ra cái mời Vinh hoa phú quý đã nhóm ở trong lòng Diễm-Lan ngay từ lần đầu gặp vợ chồng ông tị. Rồi bà

thị giắt Diễm-Lan lại chơi hết bà quan họ đến bà quan kia: ai ai cũng khuyến ông cử Vinh-Son nên xin ra xuất chính.

Mà cái bà quang-vinh lại để say lòng phụ nữ!

Diễm-Lan nghĩ thầm: «Đến như ông thị đương ở chỗ tiền rừng bạc bể mà còn bỏ để hưởng cái sung sướng lộng lẫy ở chốn đẽ dờ nữa là cái địa vị của Vinh-Son thì đã lấy gì làm vẻ vang mà cứ cố vùi lụy?»

Cái tư tưởng sinh lên bà lớn vùn vùn ở trong tâm-tri phụ-nữ nước ta, dù là người ở chốn khuê phòng đài các, hay những gái lãng mạn giang hồ, dù là các cô tông cô hay các học tân thời. Hễ gặp dịp có thể leo lên được cái địa-vị ấy thì họ không bao giờ bỏ qua.

Gần hai tuần nay Diễm-Lan đi chơi đây chơi đó cũng chỉ có một mục đích: nghe ngóng để tìm cách vận động...

Lại luôn luôn ở ngoài phố, Diễm-Lan gặp biết bao ông quan họ, bà quan kia, áo gấm áo mừi rục rờ, hoặc ngồi trong ô-tô hóm hỉnh, hoặc ngồi trên xe nhà cao xu, khiến lòng sinh quan của nàng ngày ngày càng thêm bần chương, cho đến khi lên tới nhiệt độ nản nỉ khóc lóc để lắt người yêu phải làm cho toại lòng ước nguyện.

Cái ở Uyên-ương ngày nay đã thành ra một nơi sầu thảm: Diễm-Lan và Vinh-Son luôn luôn giận nhau, cãi nhau, và chàng còn tưởng gì đến cái cảnh đẹp bên mình nữa.

Một hôm Diễm-Lan vừa ngủ rồi với Vinh-Son đang ông thị sẽ sẵn lòng giúp cho công việc tiền thân của chàng thì chàng gắt gỏng đáp bàn, cự tuyệt.

— Tôi cấm mờ tự nay không được đã động tới những truyện ấy nữa. Mợ làm tôi đến ghét mợ mất thôi.

Diễm-Lan bưng mặt khóc nức nở.

— Minh phải biết chỉ vì em yêu mình nên em mới muốn cho mình nên danh nên giá...

Nhưng tôi không muốn, tôi không thích danh giá...

Chàng nói dứt lời, toan giơ tay tát, nhưng lại ngừng lại ngay, rồi lấy làm hối hận vỗ vai bạn ôn tồn xin lỗi.

— Em tha thứ cho anh! Mãi chúng ta ra Bắc thôi, em sợ! Nếu chúng ta còn muốn yêu nhau, yêu nhau mãi mãi, thì ta phải mau mau rời bỏ hẳn chốn này. Cái vị nước sông Hương sẽ cảm giở lòng em mất thôi.

Trưa hôm sau chuyển xe hỏa tốc hàng đưa Vinh-Son và Diễm-Lan về Hanoi. Khi qua cầu trên sông Hương, Vinh-Son trở bảo bạn.

— Kia mình trông, nước sông Hương mà in bóng thành phố quách lâu đài thì thực hết cả thì vị, tình tứ.

Diễm-Lan hình như hiểu thấu thâm ý của người yêu, đưa mặt mím cười. Và từ đó về sau hai người không bao giờ trở lại Huế nữa.

KHÁI-HƯNG

### Những câu truyện vui trên xe hỏa Hanoi-Huế

Ba chàng nghe chừng đói lắm. Từ bảy giờ tới hôm qua đến mười một giờ trưa hôm nay chưa có tí gì vào bụng. Lại nữa đêm không ngủ được, nên càng đói.

Ngồi trước mặt, có bốn bà hành khách lần lượt mở gói, mở va-li ra ăn cơm sáng Mùi gà quay, mùi xúc xích đưa vào mũi ba chàng, khiến ba chàng nuốt nước bọt ừng ực.

Một chàng mỉm cười, nói tiếng Pháp với ba chàng kia:

— Hề họ mới thì đừng từ chối nhé. Nhưng ưo họ có mới!

— Tệ thật! hai người có những sàu cái bánh mà không mời ta! Đói chết đi được.

Khi sáu cái bánh đã ăn hết hai, hai bà như ngồi ngửi mệt rồi lại nhấc tới hai chiếc khác. Một chàng trong ba anh em bảo hai bà: (lần này chàng nói tiếng ta) mà nói thực to:

— Năm ngưỡi, tôi vô Huế có một mình nhưng vui hơn lần này nhiều. Vì lần ấy, tôi nhớ mang đủ lương thực nên không những không đói như lần này, mà lại làm quen được với bốn bà hành khách. Cũng vào giờ này, tôi mở va-li lấy các thứ ăn ra ăn bữa sáng. Tôi có năm chiếc bánh, mới luôn bốn bà, mỗi bà một chiếc cùng nhau cùng ăn vui vẻ quá.

Một bà nghe câu truyện mỉm cười nói:

— Vây lần sau ông chớ nên thế.

Khi ăn uống đã xong, các thức ăn còn thừa đã cho vào va-li, khóa cẩn thận, một bà đưa gói bánh đưa nói tiếng Pháp mới ba chàng:

— Mời các ông cùng ăn hạt dưa cho đỡ buồn mồm.

Nghe thấy tiếng nói kia biết nói tiếng Pháp, ba chàng đưa mắt nhìn nhau.

Ngồi trên xe hỏa một người bấm đốt ngón tay lầm bầm tính như bác thầy lượng trên bờ hồ hàng Ngang, rồi bảo bọn:

— Đi xe mất 18 giờ rưỡi, vậy 3 giờ rưỡi thì tới Huế.

Người kia mỉm cười, cũng bấm đốt ngón tay lầm bầm tính, rồi nói:

— Anh biết được việc tương lai thì tôi cũng tính được việc dĩ-vãng, kẻo gì: Chuyển xe này bắt đầu chạy từ 9 giờ rưỡi tới hôm qua.

Mấy anh em hưng phấn như cào, ngồi nhìn trộm hai bà ngồi ăn bánh ở ngay ghế trước mặt, rồi trông nhau mỉm cười. Một chàng bỗng quay lại ngẩng đầu từ tạ rất lễ phép, làm như có nghe thấy hai bà kia mời thức:

— Mời hai bà soi, chúng tôi không dám.

Một bà chừng biết anh kia tán ăn, mỉm cười đáp lại:

— Các ông không soi à? Vậy chúng tôi xin vô phép!

Một hành khách kêu đói rồi hỏi bạn:

— Anh đã đói chưa?

Bạn đáp gượng:

— Tôi chưa thấy gì cả.

Người kia cười:

— Tôi cũng chưa thấy gì cả.

— Sao anh kêu đói?

— Thì tôi bảo tôi chưa thấy gì ở trong bụng cả.

Đi qua một chỗ hai ông đương ngồi nói truyện. Một ông khoe:

— Đệ tôi ở Sầm-sơn, suốt ngày uống xong lại đập, đập rồi ăn, ăn rồi lại uống nóng rồi lại đập, đập rồi lại ăn, cứ thế đến mấy tá.

Mình nghĩ thầm: ngoài Sầm-sơn làm gì có á-đào mà uống rượu với đập trống, mà sao lại mấy tá được? Sau nghe về câu truyện mới biết ông kia nói truyện ăn rữa ở Sầm-sơn.

Một ông muốn khoe mình thuộc đường từ Hanoi đi Huế, luôn luôn bảo bạn:

— Sắp đến Ngán-sơn rồi đấy. Ngán-sơn đẹp lắm! cao vút thẳng bằng.

Rồi chốc chốc lại thò đầu ra cửa sổ nói:

— Đấy này. Đấy rồi đấy này!

Cứ thế đến hai tiếng đồng hồ và đến gần chung trạm cây số. Nhưng lần nào

cũng không phải Ngán-sơn. Người bạn nghe chừng sốt ruột cũng thò đầu ra nhìn, rồi trở vu vu một quả núi:

— Kia kia! Ngán-sơn kia rồi!

Ông kia nhìn theo phía bạn trở:

— Phải đấy Ngán-sơn đấy, có đẹp không anh?

Một người hành khách ngồi gần mỉm cười trả lời leo một câu:

— Kể cũng đẹp đấy, nhưng so với Ngán-sơn thực thì còn kém xa, vì những Ngán-sơn của các ông đều là những Ngán-sơn giả cả.

### Tặng ông Nguyễn-Đệ

Ông Huệ: Xe hỏa vừa tới Thoảng nghe được một câu truyện của hai người:

— Anh đến cái lễ Nam-giao đấy à?

Tôi nhận được thư bạn tin anh tới Huế, nên ra đón anh đây.

— Cảm ơn anh. Thế anh đã gặp ông bạn ấy chưa?

— ...?

— Tôi cũng nhận được thư của ông bạn ấy nói hôm nay ông ấy tới Huế, nên cũng ra đón. Con trai, tên là Huệ đã hai tháng nay?

KHAI-HUNG

### NHỮNG TRUYỆN VU CƯỜI

ca ĐÔNG PHƯƠNG-SÁO

bảo không? Khi đi đến phố (đếm) thì ngủ ngay được.

Bệnh nhân: — Tôi quên

Ông đốc-tờ: Anh anh đó bao nhiêu?

Bệnh nhân: — Đem ba mươi sáu vạn, bốn nghìn tám trăm hai mươi ba...

Ông đốc-tờ: — Rồi anh có ngủ được không?

Bệnh nhân: — Chưa, trời vừa sáng

4-Nghỉ làm!

Ông thầy: — Trò-Ti, làm sao bài trò

tả con chó giống như hạt bụi của trò

Sửu?

Trò-Ti: — Thưa thầy, có lẽ vì Sửu và

con công là một con chó.

5-Giáp — Ông thân tôi cây rượu.

Át — Anh định làm gì?

Giáp: — Tôi định làm quan.

Át: — Con anh, anh định cho nó làm gì?

Giáp: — Cũng làm quan.

Át: — Còn cháu anh?

Giáp: — Cũng làm quan.

Át: — Như thế nhà anh không còn ai

cây rượu nữa.

Giáp: — Có chứ, vẫn ông thân tôi.

6-Tình già

A. — Nên ăn-dộ bị tuổi đã lấy vợ.

B. — Thì làm sao?

A. — Thì bốn tuổi đã có con.

7-A. — Anh có biết đi xe đạp không?

B. — Không.

A. — Tốt lắm, anh giữ hộ cái xe đạp

cho tôi một lúc

ĐÔNG-PHƯƠNG-SÁO (Huế)

NÊN DÙNG SẢN PHẨM THƠM RỪA MẬT

HIỆU MONDIA

VIỆT THƠM

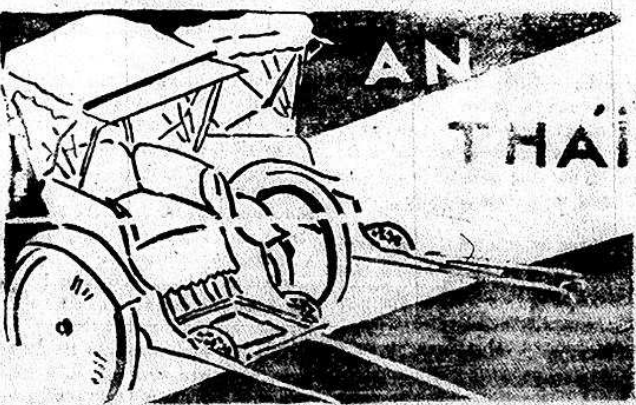
VIỆT BÉ CÓ BÁN KHẮP MỌI NƠI

### Trên xe lửa Hanoi-Huế

Bé cái nhăm



Một ông hành khách thức giấc, lảng tai nghe rồi lầm bầm: — Hừ! Ai mà tệ thế!!



Hiệu xe số 23 phố Cầu Gỗ Hanoi, vì sự hòa hảo nên đã chọn tên của hàng công số 2 phố Nguyễn Trọng Hưng.

Nếu muốn được giấy ta, giấy tây, giấy KIM-THỜI đủ các kiểu, vừa bền, vừa đẹp lại vừa rẻ xin mời đến hiệu TOÀN-THÀNH chủ-nhân là M. PHẠM-VĂN-SUÛ ở 37 Route Mandarine.

Trong thời-kỳ kinh-tế khủng-hoảng, lại được hiệu TOÀN-THÀNH đóng giấy một cách đặc-niệt như thế tưởng các quý-khách không nên bỏ qua dịp tốt thì phải.

### AI BẢO KHÔNG ĐỪNG ???

« AUTO FORT » là một thứ đồ chơi rất thích hợp cho trẻ con, vì nó âm cho: Bắp thịt nở nang, Gan cốt cứng cáp, Tinh thần sáng khoái, Tiêu hóa dễ dàng. Chơi « AUTO FORT » không có gì là nguy hiểm, người sẽ được khỏe mạnh, nhanh nhẹn, lại thêm nên can đảm.

AI cho những điều kể trên là không đúng, xin mời lại thí nghiệm tại: **Hiệu Phúc Long** 43-phố hàng đầu hanoi-Tết, số 251 bán buôn và bán lẻ



# CUỘC THI KẸN VỢ

## 857 - NPQ kén vợ

Tôi từ thừa sinh làm người chỉ ước ao có một điều là lấy vợ. Đó là cái chí bình sinh của tôi. Tôi lại ngày đêm cầu trời, khẩn Phật cho tôi lấy được người vợ có những đức sau này:

- 1 - Người rất đẹp nhưng cái mắt phải lác để khi nào tôi thấy vợ tôi nhìn tôi thì tôi biết là vợ tôi nhìn trộm giai bên cạnh (vì người lác khi nhìn người này lại hóa ra nhìn người khác).
- Tất cả người nói đã lác mắt thì khó lòng mà đẹp được. Tôi cũng biết vậy, nhưng mà... phải người nào đẹp mà lại mắt tôi mới lấy - đẹp mà không lác thì là bỏ đi.

2 - Mọi vợ tôi rồi phải thật mỏng để đem truyện nhà này kể cho nhà khác nghe. Đem truyện bà A kể cho bà B nghe, đem truyện bà B kể cho bà A nghe, khi bà B tức bà A rồi thì đem truyện bà A và bà B kể cho bà C, để bà A, bà B và bà C cãi nhau rồi lại kể truyện với bà D... cứ thế mãi, vân vân... Vậy biết đây bà anam phần nhiều có cái tính ấy như vợ tôi, mà không cần mọi phải mỏng - vẫn biết thế, nhưng nếu vợ tôi mới mỏng thì nói được lâu hơn không mới mỏng.

3 - Vợ tôi tiếng nói phải thật to, để khi nào thấy tờ danh xã chẵn, nhà mới con gà hay khi nào cần nhau với chị em bạn (những sự này, tôi ước ao sẽ xảy ra luôn) có rồi thì mới vai nhà và tôi khỏi mất tên đi xem hát (lũng nữa, đó cũng là một cái lợi).

4 - Phải thích cúng thờ cúng, miễn là vợ tôi đừng bắt chước ông thờ cúng hai ông một bà. Phải thích cúng giỗ vì tính tôi xưa nay vẫn thích ăn thịt gà và xôi chè - phải mê đồng bóng vì tôi được xa vợ tôi luôn luôn.

5 - Phải tin Đồi số. Nói tóm lại, phải có đủ các tính xấu của dân họ Anam.

Ấy đấy, nầy đơm thì chỉ cầu trời khẩn Phật cho tôi được người vợ đủ những ấy nết. Vậy xin trời đất chứng minh, cho tôi được người vợ như thế. Nếu tôi được người vợ như thế thì tôi chỉ còn một cách... tôi đi cầu từ để người vợ quý hóa ấy đi lấy người khác.

PQV (Vinh)

## 858 - Kén vợ

Trong số báo 38 có Liên Mai có đăng bài kén vợ. Cuối cùng có lại viết có không kén vợ nữa, vì có là con gái. Tôi đây là con trai, tôi cần phải có vợ. Vợ tôi cũng sẽ có 10 đặc tính như người có Liên Mai định kêu lấy, nhưng vợ tôi, trong 10 cái đặc tính ấy, phải có vài cái khác những cái của người vợ có Liên Mai cũng như có Liên Mai khác tôi về tiếng gọi gái và trai vậy.

Những đặc tính giống nhau của có Liên Mai và vợ tôi là những tính này:

1. Phải là fan bà - à quên con gái - Anam.

2. Phải biết khâu vá, biết nuôi gà (chẳng cứ ba chân hay hai chân), biết làm bếp.

3. Còn 8 đặc tính khác, tôi xin kể cả để có Liên Mai tìm họ xem trong đám bạn gái có ai có được đủ thì làm mới cho tôi.

1. Rõ hơn ông Hơi, có thể thì tôi đỡ lo bị các công tử bột tan mất vợ.

2. Hay nhè như ông Lãng để lúc nào trái ý tôi, tôi có đánh thì nản nỉ cho thật thâm. Tôi sẽ hạ, như thế tôi sẽ tập được tình yêu người.

3. Chậm hơn rùa ông Tiểu để những khi tôi muốn lấy tiền thì đưa từ từ. Như thế tôi sẽ tập được tính kiên nhẫn.

4. Giấu hơn cụ bang Bô cho tôi khỏi phải đi vay mà trả nợ khố.

5. Phải biết làm lái văn cụ bằng Hoàng để khi tôi khó ngủ thì đọc cho nghe.

6. Phải ít tư tưởng hơn cụ cử Dương vì tôi còn dốt đặc, tôi sợ tôi «lời chuột».

7. Phải biết uống rượu như ông «Trích-tiền» để lấy sức coi nhà (chỉ uống luôn rượu bỏ thôi).

8. Phải biết hút thuốc lá như ông «xin đầu lên» để bà «lên quốc túy».

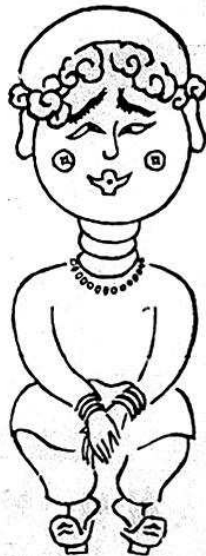
Khi nào tìm được người con gái như thế, xin có Liên Mai cho biết ngay để tôi còn kịp lên tang Nga ông thì thầy tướng họ Nguyễn, nhờ thầy tìm họ ngay thôi.

BÁ-CƠN

Chanceaultme - Hanoi

## Ai kén vợ?

Người nào có bài hay nhất sẽ được thưởng người tuyệt thế giai nhân này để lấy làm vợ.



Tóc mây, mắt phượng, mág'nod, Đầy tiền má lúm, miệng cười bóng-hoa. Mũi tròn như thế Hằng-Ngà. Cổ cao ba ngón thực là hạ-xinh thạc.

## Trong 16 năm chuyên nghiệp về nghệ hội hoa

Bản sở có đủ 204 cái kiểu nhà đã làm tại Hanoi và các tỉnh. Ngại nào muốn xem kiểu đã vẽ xin kính mời quá bộ lại Bản sở, trước là NGUYỄN GIA KHÁNH nay đặt là:

**NHUAN-OC TOUT POUR ARCHITECTURE**  
168 RUE LÉ-LỢI HANOI gần trường Thê Dục.

Sẽ xin tình hạ để tạ các ngài đã có lòng tin yêu nghệ về cử bản sở trong 16 năm nay.

## 859 - Khái-Hưng kén vợ

Lấy vợ không kén thì vãn hơn. Nhưng anh Tô-Lý đã rắc rối bày vẽ ra cuộc thi kén vợ, nên cứ kén chớ vì kén suông trên báo, vì tất đã có kẻ quẻ mà sợ.

Người vợ tôi kén - nếu tôi kén vợ thực - phải có những đức tính sau này:

- 1 - Biết phục ông tôi như đũa nỏ.
- Mọi phục ông một ông hoàng trong nhiều lần tướng.
- 2 - Biết phục ông.
- 3 - Lại biết phục ông.
- 4 - Lại biết phục ông nữa, vân vân.

KHÁI-HUNG

## Thiền Đưc Thăng

Bán thuốc láo

148, Boulevard Albert 1er Dakao

## Thầy nói chi

mà mau vậy

Lý Văn Chung hiện làm giáo sư trường Bồ-đồ-Saigon. Thầy tuổi còn trẻ, chưa có vợ. Thầy đương kén chọn một người bạn trăm năm.

Thầy theo ấy học từ nhỏ thì đến giờ Trung việc kiếm vợ, thầy muốn bắt chước thi người Langsa. Cậu trai có gái, ban sơ phải gặp gỡ nhau, trò chuyện cùng nhau đi dự cuộc này, xem trò kia, được hiểu biết nhau, rồi mới hứa hôn. Lý Văn Chung ghét cái thói bủn xỉn, ta khi có ai đến một nhà kia hỏi vợ, có gái hoặc không ra, hoặc đi thoàng qua cửa buồng, hoặc ra chào lễ một cái rồi về. Như thế bèn trai có gái thì bước đi, không thì thối chớ trai cũng gái chẳng được gần nhau, biết nhau hơn nữa. Bất cứ ở đâu, hề gặp ai quen, Lý Văn Chung hết sức chê bai, chế nhạo, phản đối cái thói kỳ quái ấy. Thấy hao rãng vợ chồng là việc trọng, quan hệ trọn cả đời con người ta, mà sao lựa chọn sợ sai, để dang thế ấy.

Có người may mắn cho thầy một chỗ ở bặt Căn thờ. Ngon dịp lễ nghi, thầy viết thơ xin trước với ông gia của cô gái cho phép thầy đến nhà chơi và hẳn truyện công bố nương một chuyện. Lão sư nhà sư nhận được thơ trả lời, ông gia tỏ rằng con ông là gái nhà quê nhất lắm, ông đã hết lời khuyên, dỗ, la, rầy, có cử g một bài không giam nói truyện với một người trai lạ mặt, nhất là người ấy có thể trở nên chớng có sau này. Có mặc có làm. Tuy vậy ông xin mới thôi, ngày lễ, đến ông chơi và dùng cùng ông một bữa cơm vườn lấy thảo.

Tới ngày hẹn, Lý Văn Chung có mặt tại nhà ông gia. Khi dùng cơm xong,



- Thăng tương đầu ?  
- Đem qua chỗ gặp ở Khau-Trí hết cả rồi ?

bước sang phòng khách, hô cơ, chàng chẳng biết chi hết, ông kêu con gái ra rồi ông bước trái qua phòng khách.

Lý Văn-Chung tưởng mình đã nhấm tây nhiều, chớ không để kỹ trung tâm vẫn còn Anam cũ. Từ hồi nào đến giờ, thầy chưa hề nói truyện với đàn bà con gái nào khác: họ có đi học, có làm của thầy. Sảy giờ thỉnh thoảng vợ bước ra, cúi đầu chào rồi nhỏ nhẹ hỏi thăm: «Thầy muốn nói chi với em ?», rồi thầy bắt rồi hết sức bối rối, ngẩn ngơ, bấp bẹ, mờ mịt chẳng ra lời. Một ngày nào đó, phứt đồng hồ giải đảng đặc, thầy mới tìm được một câu dứt khúc, dự đoán «Tôi... Tôi... không có em... no hết».

Có gái cái đầu một cái, mỉm cười một nụ, bước trở lộn vô.

Lý Văn-Chung còn đứng một mình nơi phòng khách, bở ngỡ, bao ngổ, ngực chưa hết đánh đập dập.

Ông già trở về cười tìm tìm hỏi thầy «Thầy nói chi mà mau vậy?»

-...

NGÔ QUANG HUY Saigon

## Một truyện ngẫu nhiên

Cái đi Tèo lên bảy tuổi, nó là em nó mới được tám tháng ra phố chơi, ra đến đầu phố nó gặp cái đi Núi đi nó đánh-đào x tiền-gậy rồi đi đặt em nó xuống đất, để đánh-đào với đi Núi. Bồng em nó trông thấy ng ý cảnh có đồng mảnh kính vỡ, em nó liền bỏ lại đồng kính vỡ ấy. Hai tay nó đặt lấy một mảnh giẻ đưa lên mũi gặm.

Cái đi Núi đương đánh-đào, bồng thoàng nhìn thấy em cái đi Tèo đang ngậm mảnh kính, nó sợ qua tay vợ lại cầm miếng kính giẻ ra một cái thật mạnh, tuy rằng em nó đang ngậm chặt.

Bát-sắc, Nguyễn-Xuân-Hy.

ne construisez plus sans le concours de architectes diplômés de l'Ecole des Beaux-Arts

**42 TAKOU HANOI**



1) Mai vừa ở trong ga ra liền tất tả đi ngay, vì đường từ Thạch Lỗi về làng xa đến gần mười cây số, mà trời lại lấm lấm mưa, nên cô sợ về nhà tới quá chán. Cô cầm đầu rảo bước trên con đường đỏ thẫm vùi, hai bên có cỏ non non mơn mữa xuân. Cô tưởng tượng đương đi trên rặng chiếu miền hồng viển cập xanh, thì thốt nhiên cô mỉm cười. Có mỉm cười vì cô nhớ tới những truyện cũ Tú kể cho cô nghe khi cô còn bé, những truyện thần tiên, kỳ dị, tả những cảnh lạc thú ở chốn hồng lai, những truyện hôn nhân của các nhà đế vương công hầu, chép những sự kiêu-sa, hoa-lệ. Có nghĩ/hăm: con đường giải chiến hoa đưa cô đâu về nhà chủ rẽ để đã sánh kịp con đường gấm thien nhiên này.

Cái lòng yêu đời, cái tình dễ vui, cô như đã nhận được của cụ Tú đi truyền lại cho, khiến cô thấy tâm trí cô phấn khởi trong cái cảnh trời xuân ấm áp. Cô đi thoăn thoắt, bé cặp môi đỏ thắm cười với gió, xuân. Cái vui cái sướng hồn nhiên cõi đã ở trong lòng cô nó theo hơi thở của cô bay ra hòa hợp với làn không khí êm đềm, mát mẽ, mà bao học lấy tâm thần mềm mại.

Nhưng bản tâm con người sẵn có lòng tốt thì trong khi sung sướng bao giờ cũng tưởng tới những người mình yêu mến, bích như đề cùng nhau san sẻ hạnh phúc, dù những sự hạnh phúc ấy chỉ nhóm ở trong tâm hồn. Vì thế nên Mai đang hôn hờ tươi cười bỗng nghĩ tới em, tới việc học của em thì cô lại rầu rầu nét mặt.

Song cô cũng chỉ nghĩ qua tới mà thôi vì cô cho đó là một vấn đề đã tạm giải quyết xong rồi. Về bản nhà lấy tiền lên Hanoi thuê nhà cùng ở với em, Để như

1) xem Phong-hoa số 36

KHAI-HUNG soạn

thế có chi mà cứ phải loay hoay mãi cho thêm phiền. Cái trí tưởng tượng của tuổi trẻ bao giờ cũng dễ dàng, cũng dân dị, có hề đặt tới chỗ ngoắt ngoéo, khúc khuỷu của con đường đời đâu? Cái nụ cười lại rộ trên cặp môi thắm, vì cô đương tưởng tới người cô vừa gặp ở trên xe hỏa. Con người mới nhớ nhận sao, mới hào hiệp sao. Rồi cô nhớ lại những sự đã xảy ra khi cô cùng chàng cùng ở huyện Đông-anh ngày xưa nhưng cô chẳng tìm ra một truyện còn

Tranh vẽ của Đông-sơn

dần dần đỡ ửng. Có thẹn, có thẹn với cô, với lương tâm cô, thốt nhiên rộ tới cái nút buộc bốn cái giấy bạc ở nơi giải yếm, nhưng không dám rờ ra: có xấu hổ. Rồi cô lại tưởng tới cái danh thiếp. Bà chữ tên với con số nhà 244 có vẫn phớt rành mạch, song cô cũng thò tay vào túi lấy ra đọc lại. Đưa mắt tới gióng chữ Pháp, cô mỉm cười nhớ lại bà cụ ngồi bên ở trên xe hỏa. Cái cảm giác của ta bao giờ cũng vậy, hề việc gì có dính dáng tới người có cảm

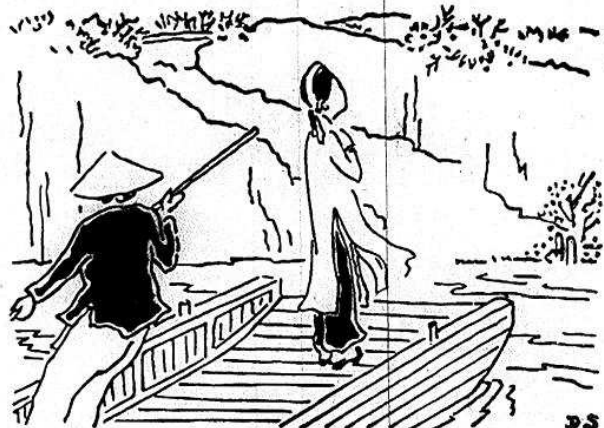
ảnh mộng. Và chẳng cái tuổi mười tám, mười chín vác là cái tuổi thiếu

mộng. Mai thấy chàng đến xin cưới mình làm vợ, thấy được cùng chững cùng em hưởng cái hạnh phúc tốt đẹp của gia đình. Đối với cái trí tưởng tượng của cô, cũng như của phần đông các cô thiếu nữ trong bọn trung lưu thì ái-tình chỉ có một nghĩa là cưới xin. Và từ xưa tới nay trừ tình yêu cha mẹ yêu em, thì cô đã khi nào thấy trái tim thò ra thúc vì tình-ái? Mà cho đối với cái chàng ngồi bên cô, ả nói dịu dàng, an ủi có một cách thân thiết, cô cũng chỉ có một tâm cảm tình chân thật, chất phác. Cô yêu chàng nhưng chỉ yêu chàng như một người anh.

Từ lúc cô từ biệt chàng, cô thấy có sung sướng, cô thấy lại càng nhiều hy vọng, cô thấy cô đỡ có độc, đỡ lo sợ. Cô cũng chẳng biết tại sao. Một nhà tâm lý học thì cho đó là triệu chứng, là biểu hiệu của ái tình. Nhưng một người con gái ngây thơ như cô thì khi nào biết tự nghiên cứu, biết tự giải phẫu tâm trí mình.

Vì thế nên thừng thừng trên con đường đỏ dưới hạt mưa xuân lấm lấm cô mơ mộng vẫn vơ. Khi mơ mộng thì mơ mộng gì mà chẳng được? - Cô hy vọng tới cái đời tương lai tốt đẹp, cô chẳng biết nó tốt đẹp ra làm sao, chỉ yên trí rằng nó khác xa với cái đời hiện tại mà thôi.

Mai đưa mắt sang hai bên đường. Các lá ngô trước gió rung động sao sắc. Cô cũng thấy trong người có rung động. Cái rung động, cái cảm giác của sự sướng hồn nhiên của tuổi thanh niên chưa chán hy vọng như cái khi lực bỗng bật đã phát ra các búp non trên cành tơ kia!



con nào. Cô lấy làm lạ, phần nản cho trí nhớ của cô kém cỏi. Thực ra, cô chỉ lạ, chỉ vì hồi ấy cô chưa lựa ý đến chàng đó thôi.

— Vậy giờ thì ta lựa ý đến chàng à? Mai thì thầm trong tâm trí câu trả lời của cô đi xe hỏa bao này:

— Một lúc đàm cho chừng kia bạc. Cô bỗng thấy nóng mặt. Cặp má cô

lình với ta thì ta vẫn nhớ lâu, mà nhớ rất có thú vị. Mai tưởng tới bà cụ thì ngẫu nhiên trí nhớ òn ngay lại câu nói của bà: « Thấy ấy từ từ với cô nhỉ! »

Phải, Mai cũng nhận ra rằng chàng ấy từ từ với mình, từ từ một cách ân cần quá.

Rồi nghĩ truyện nọ nhảy sang truyện kia, Mai thành ra mơ màng sống trong

**TAN-THANH**  
145 HÀNG ĐẠC HANOI

**BÔNG CHỮA VÀ BÀN ĐỒ ĐỒ PHỤ-TÙNG XETAY**

**KIỂM MỚI GIANG ĐẸP GIÁ DẸ**

**ẢNH MỸ-THUART**  
Hiệu Khánh-Ký công-ty

3, Rue Borgnis Desbordes ( Phố Tràng Thi số số cầm Hàng Trống)

Đã nổi danh ở Pháp và khắp cả cõi Đông-dương là Quảng Cáo

Ảnh 13 x 18 cả khuôn và sous verre (Theo kiểu bên) 2p.00 1 cái

Ảnh 18 x 24 cả khuôn và sous verre (Theo kiểu bên) 3p.00 1 cái

Chuyên-môn làm ảnh Phóng Đại

30 x 40 cả khuôn giá từ 5p.50 đến 9p.00

50 x 60 — id — — 8p.00 — 15p.00

60 x 100 — id — — 15p.00 — 30p.00

Đại-lý: FILMS AFFA có ống kính rất sáng

Giới dăm tay r. ảnh lại càng địa đàng đẹp như ảnh bên Âu Mỹ vậy.

Ở những ruộng khoai về bên vệ đường, các cô hoặc cúi lom khom tra lá, hoặc cầm quốc vun tưới. trông thấy Mai đi qua đều dừng tay đứng nhìn mỉm cười. Mai thấy họ cười cũng cười, coi họ như chị em ruột cả, muốn giỡn ruộng giúp họ càng trò chuyện kể về sự sung sướng đương đây rẫy ở trong lòng.

Mai vui chân rảo bước vun vút trên đường, khoảnh khắc đã đến dò Bể Cốc. Cô ngồi nghỉ chờ phà trên bờ sông cao mà thẳng như bức tường, cúi xuống ngắm nước trong xanh chảy mạnh khiến cái phà ở bờ bên kia chới vơi bị trôi giạt mãi ra xa, người lái phà phải lấy sào dầm, phà lên ngược giọng nước rất là khó nhọc. Mai ngắm chú lái phà lấy làm thương hại, rồi khi sang tới bờ bên kia cô đưa đôi chú những năm xu tiền đó, vì trong lòng cô đương sung sướng, cô muốn ai cũng được sung sướng như cô...

**III Bàn việc nhà**

Năm giờ chiều, Mai về tới nhà, người lão bộc đầu tóc bạc phơ nghe tiếng Mai vội ra mở cổng, con chó xồm trảng đá già yếu cũng chậm chạp bước theo sau, rồi tới gần Mai thong thả ve vãn cái đuôi lông rưng rưng xám. Mai gơ tay vuốt ve con chó và bảo người lão bộc:

- Tôi đói lắm, ông có gì cho tôi ăn không?
- Thưa cô, tôi đoán thế nào hôm nay có cũng về, nên tôi đã thổi cơm chờ cô cùng ăn.
- Nhưng có gì ăn không ông?
- Có rau muối với tương.
- Có muối nữa đấy chứ?
- Muối thì bao giờ cũng có.
- Thế thì tốt lắm, chúng ta đi dọn cơm ăn cho xong bữa, tôi còn có câu truyện cần bàn với ông đây.

Lão bộc nghe cô chủ nhỏ nói muốn bàn việc quan hệ với mình thì lấy làm cảm động, chân tay run cầm cập. Cơm nước xong, dưới ánh thấp thoáng là mà ngọn đèn Hoa kỳ đặt trên ngưỡng cửa, hai người nói chuyện ở ngoài thềm nhà trên. Mai ngắm nghĩ đến công việc rất hệ trọng đã dự định nên ngập ngừng chưa dám nói lời càng người lão bộc, mà Mai kinh mẩn như một người trông họ. Con chó già nằm ở sào dưới chân Mai, bình như cũng đoán rằng sắp xảy sự gì phi thường, đặt mõm lên bàn chân chủ ra rắng ầu ầu lên liếm bàn tay Mai. Trong đêm tối, Mai ngắm cặp mắt sáng quắc của con vật trung thành, như có long lanh giọt lệ thì lấy làm cảm động vô cùng, cúi

xuống thì thăm như nói truyện với một người bạn.

- Chàng ta sắp sửa phải rời cái nhà này rồi!
- Con vật tuy không hiểu lời chủ, nhưng chắc cũng đoán được rằng chủ đương có điều lo nghĩ, nên thong thả đặt mõm vào lòng chủ để tỏ sự an ủi. Còn người lão bộc thì cất giọng run run hỏi Mai:
- Có định rời đi đâu vậy?
- Tôi sắp bán nhà đây, ông Hạnh ạ!
- Người lão bộc bật hoảng lo sợ:
- Có bán nhà...
- Phải, tôi bán. Ông Hạnh ơi, đó cũng là một sự bất đắc dĩ. Ông tình ruộng vườn không còn, tiền của cũng không thì lấy gì ăn tiêu mà chả bán nhà?
- Không được, việc ấy tôi xin can. Bán nhà đi thì còn đâu là nơi thờ tự cụ Tú. Tôi theo cụ Tú từ ngày cụ còn già cỗi, nhờ cụ mà các cháu nhà tôi đều biết đấm ba chữ. Trước khi cụ mất cụ có giới giãng giao cho tôi ở lại trông nom

- Ít ra cũng phải ngót chục bạc một tháng.
- Thế thì khó lắm nhè!
- Vậy ta phải liệu chứ biết sao. Rồi sau này em Huy làm nên có tiền, ta lại lấy đất, lại làm nhà, hay ta lại chuộc lại nhà cũng được.
- Ông lão Hạnh không trả lời, cúi đầu, hai bàn tay ôm trán ngắm nghĩ: ông ta đương có trống tượng ra ở trong trí lực chất phác cái cảnh ga-điốt tàn tác, cửa nhà căm báo. Cái nhà này ông ta ở đã hơn hai chục năm nay, từ ngày chưa có Mai và Huy, ông ta thuộc từng cái sà, cái rai, từng chỗ gỗ rác gỗ mọt, từng viên gạch vỡ, từng góc tường sứt, bây giờ ông ta sắp sửa phải rời đi nơi khác để đương lại cho người chủ mới họ đem đông bạc đến mà cướp, mà chôn biết bao những kỷ niệm của một nhà, biết bao sự vui, sự buồn, sự mừng, sự giận của gần một trăm năm. Cái nhà ấy ông ta ở đã lâu ngày, nên coi như nhà của mình vậy. Nay thấy có chủ ngỏ lời đem bán đi

- tôi đã quả quyết rồi.
- Còn cậu Huy. Việc này phải tùy ở cậu Huy chứ!
- Em Huy cũng bằng lòng rồi. Vậy tôi chỉ nhờ ông có một việc, ông tìm cho tôi một người mua nhà.
- Có đã nhất định như thế thì tay cô. Nhưng ở làng ta tôi xem ra không có mặt nào có tiền, mà nếu có tiền thì cũng chả ai nữa mua nhà của cô.
- Ở làng ta không có ai thì ta đem bán ở làng bên cạnh cũng được! Miễn là phải bán được mau!
- Nhưng cô cũng phải để thông thả thì mới bán được giá chứ!
- Được giá là bao nhiêu?
- Cả đất lẫn nhà, bìn rế cũng phải hơn nghìn bạc.
- Tôi chỉ cần bán được sáu, bảy trăm thôi, nhưng phải bán ngay.
- Làm gì mà có vội vàng hấp tấp thế?
- Làm gì? Không thì em Huy phải đuổi, không thì...
- Có nghĩ đến món nợ của Lộc, nhưng cô tự lấy làm ngỡ ngàng với lương tâm, nên không nói được rút câu. Mãi lâu cô nhớ đến, đến người có gặp trên xe hỏa thì cô lại thấy mặt nóng bừng, lườm đi lại. Lão bộc hỏi:
- Thưa cô không thì làm sao nữa?
- Không có tiền học giả cho em Huy thì em Huy bị đuổi chứ sao?



của và cậu Huy. Việc ấy tôi nhất định không để tùy ý cô được.

- Vậy, ông muốn để tôi chết đói hay sao?
- Người lão bộc cúi đầu nghĩ ngợi rồi nói rằng:
- Tuổi này này, thàng cả nhà tôi đi lính khổ đở, tôi được làng cấp cho mấy mẫu ruộng. Vậy có lẽ cũng đủ gạo ăn. Chưa cần phải bán nhà.
- Mai cảm động chảy nước mắt, gương cười đáp lại:
- Tôi cảm ơn tấm lòng tốt của ông... Nhưng còn việc học của em Huy thì ông nghĩ sao?
- Người lão bộc gãi đầu ngắm nghĩ rồi hỏi:
- Phải bao nhiêu tiền?

thì ông ta bỗng có cái cảm tưởng bị ai ức hiếp, bóc lột... Từ từ hai giọng nước mắt chảy xuống sân gạch.

- Ông Hạnh!
- Lão bộc cất giọng khàn khàn đáp lại:
- Có bảo gì?
- Ông khóc đấy à? Ông giờ hơi lắm Can chi mà khóc. Nếu ông tình tâm mà nghĩ kể giúp tôi thì còn hơn ngồi mà thương tiếc cái nhà này.
- Lão bộc hơi có giọng gắt:
- Có còn trẻ người non dạ lắm! Có tình năm nay tôi ngoài sáu mươi tuổi; đầu rồi, chả mấy chốc mà xuống lỗ... Rồi khi tôi gặp cụ Tú ở dưới ấy, tôi biết ăn nói ra làm sao?
- Mai cũng gắt lại:
- Thôi, ông đừng can ngăn tôi nữa,

Hai người lại ngồi cúi mặt xuống nhìn sào ngắm nghĩ. Mảnh trăng thương tuần như cặp sừng trâu treo lủng lẳng ở trên nóc nhà hàng xóm, trông nhợt nhạt có vẻ lạnh nhạt, vô tình. Tiếng the the của bà chủ nhà láng giềng tiêng tiêng công tát nước với bọ đèn đến tới ở bên cạnh ngoại địa đầu, ánh sáng lấp lánh qua khe hàng rào tre khô, khiến người lão bộc lại nhớ tới cái cảnh trả phứ tập nập của nhà cụ Tú mười năm về trước.

- Thế nào? ông có tìm ra được ai không?
- Tìm người mua nhà ư?
- Phải!
- Sau tiếng thở dài, ông lão đáp:
- Kể ở vùng này thì chỉ có ông Chánh-Bá ở làng bên.
- Vậy được rồi, ta đi ngủ sớm, mai cùng đến nhà ông Chánh nhé?
- Lão bộc lại thở dài, thong thả đứng dậy xuống nhà ngang, để tờ trên thềm có chủ với con chó xồm. Mai mỉm cười cúi xuống, hai tay ôm lấy đầu con vật rồi ghé vào tai nói nựng:
- Mì có biết không, ta sung sướng lắm!
- (Còn nữa) KHÁI-HUNG



**Tết năm nay các ngài dùng giầy gì?**

**Giầy Kim-Thời**

(Marque, dessin et modèle déposés)

Kiểu rất đẹp, mũi lạng Hoa-kỳ rất tốt, đế cao-xu đen đúc ở bên Pháp, đi bền gấp bốn lần để da hay đế crepe, không chượt và toét ra như đế crepe, trông đẹp và nhẹ như đế da, đi mưa không thấm nước. Giá rất hạ.

Bán buôn và bán lẻ:

**VAN-TOAN**

95, Phố Hàng Đào, 95 HANOI



**Ai dùng nước hoa nên biết**

NƯỚC HOA - La Reine des Parfumes « Bà chúa nước hoa » hơn rất lịch sự, không hắt, sức một lần thơm mãi.

Lọ nhỏ 1p50 Lọ nhỏ 0p85

THUỐC SỨC TÓC - Rất hợp thời không nhìn không cạo, rất vệ sinh không bay đầu mất, mớ tóc chẳng thể nào có t cũng không sỏ xước mặt, giá bán theo bên Pháp, rất hạ

Fixateur Parisienne - Tóc cứng hay tập th. thao nên dùng

Lọ nhỏ 0p58 Lọ nhỏ 0p60

Fix-Brillanbel - « Tóc mềm nên dùng »

Lọ nhỏ 0p45 Lọ con 0p25

Brillanthe Dollar - « Thứ này thì hơn »

Thứ thường 0p45 Thứ Lux 0p30

Bán tại các tạp lớn Hanoi

Ở tỉnh xa ai muốn mua buôn mua lẻ xin viết thư hỏi

**VAN HOA 48 Rue Tirant - Hanoi**

### Thuốc thấp đã có tiếng

AI bị chứng thấp, tê buốt như buốt gân xương, hoặc các tê sản phụ khi sinh đẻ chẳng may bị hạ các chứng tê, nên dùng ngay thứ thuốc thấp hiệu Long-thành bệnh nặng thể nào cũng khỏi vì thứ thuốc ấy già truyền đã ngoài trăm năm mà chúng tôi lại kính trọng thêm vào nhiều vị thành một phương thuốc hoàn toàn linh nghiệm ai dùng, qui đều khỏi cả trăm người không sai một. Thuốc bóp ngoài mỗi chai 1p.20. Thuốc uống trong mỗi hộp 2p.00.

### Lậu giang mai

Bệnh lậu phát dai dứt, ra mũ quy đầu sưng, đờng lớn 5.6 lộ thuốc lậu Xong-Thành là thuốc này không bại sinh dục mỗi lọ 0.60.

Chấn, n. s. i. h. bạch lở loét quy đầu, khi rứt rứt ngứa ghệt nhứt như xương, dùng thuốc Xong-Thành là chứng khỏi thuốc này cũng không thất dục mỗi lọ 0p.80

AI chữa khoan bệnh tinh không khỏi giả lại tiền.

Sau khi bị khỏi bệnh tinh dùng 12 hộp bổ tiêu là khỏe mạnh như xưa và tuyệt hết bệnh đi đợc còn lại, ích lợi cho đường sinh dục mỗi hộp 2p.00.

Xong-thành 24 phố Chợ Đồi - Hanoi ở xa viết thư và gửi tiền trước sẽ có thuốc gửi đi.

Xong-Thành đit Lê-tiến-Phát 24 phố Chợ Đồi - HANOI

### A gập B

A Bắc này riện rõ quá chừng. Sơ mi (Chemise) chặt cổ ngực lưng rộng thừa.

B Giũng như lối áo ngày xưa, Vì may tỉ mỉ vụng cắt bừa bãi sao.

A Thêu sơ mi có xa nào, mà làm hàng gạo (1) đã bao tiếng đồn.

B Ngâm áo bác với cổ cổn,

Mới bay may khéo làm tôn vẻ người.

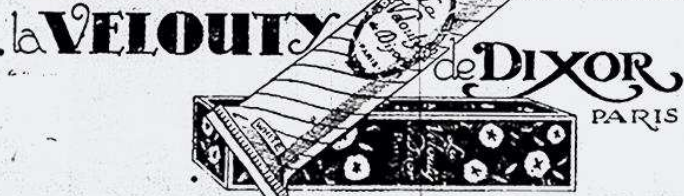
NG-RANG T. Q MINH

1 N. 15 Phố hàng Gạo gần chợ Đông-xuân



Miss BARBARA KENT

Cái sắc mê người của tôi là nhờ ở kem Velouty de Dixor, nó là cái bùa yêu rất quý cho các bà các cô lần thì muốn trẻ mãi đẹp



Thứ kem thay phần hiệu Velouty Dixor càng dùng màu gĩa càng mỹ khi ra mưa ra nắng rùng khi nhũy dầm mà có mồ hôi ra cũng không giảm mất màu kem. Thứ kem này không những thay phần, mà về mùa rét dùng thay thuốc nẻ thì không thua nào tốt bằng.

Có bán lẻ khắp mọi nơi.

**Đại lý độc quyền: LUNE FAT 23 - Rue des Changeurs, Hanoi**  
**TAI HAIPHONG :** có bán ở số 22, 24 phố Khách- hiệu A Rz- Mohamde,  
**TAI NAM ĐỊNH :** Có bán ở hiệu Giu-Thuận-Long 36 phố Carreau.

Cần dùng Đại-lý các tỉnh xin viết thư về chăm trước

### Sách mới in rồi :

AI muốn chữa khỏi bệnh n.à không phải dùng thuốc.  
 AI muốn biết phép tiên là như chiêm thế nào ?

### NEN MUA NGAY CUỐN SÁCH THỜI - MIỀN NHẬT - BÀN

Nghiêm theo phương pháp của Đức (All-magne)

Chuyên chữa các chứng bệnh Gi. 0.50. () xi nua thêm cước 0p.0. Thơ và Mandat để cho nhà xuất bản như vậy **NHẬT - Nam - Thư quán Hanoi**

Muốn được như tiên Phải học thời niên mới được

Sách dạy thời-niên thuật đã in ra năm cuốn từ số 1 đến số 5 giá 2p.00 ở xa mua; thêm cước 0p.30. Mua riêng từng cuốn cũng được. Mua buôn, mua lẻ. Thơ và mandat chỉ để cho nhà xuất-bản **NHẬT NAM THƯ-QUÁN. HANOI.**

Kể từ 1er janvier 1933

### 200 SỐ BIỂU...

#### AI sẽ chúng ? ?

Số đầu : 1 cái xe đạp đing giá 50p.00  
 Số thứ nhì : 1 cái xe đạp đing giá 30p.00  
 Các Ngai có xe đạp sẽ về đem lại ma sơn, chữa, hoặc mua hàng ở hiệu Đông-Mỹ 54 Hàng Giấy, từ 6p.00 giờ lên báo biểu xin biểu một số.

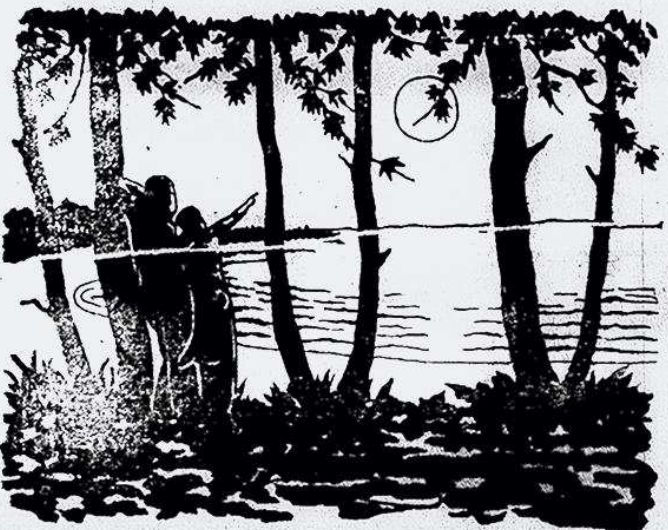
### Từ-Ngọc-Liên đố

(78) Bầy tám phố Hàng Gai,  
 Chữa lậu thực rất tài,  
 Trám người không sai một,  
 Thầy thuốc đó biết ai ?  
 Giã nhờ!

Có phải Từ -Ngọc -Liên  
 Chữa lậu thực như tiên  
 Trám người không sai một  
 Bệnh nặng cũng khỏi liền.

Khen  
 Khen rằng man tiếp lại đa năng  
 Vừa hồi dương nôm đã nói phăng  
 Hà-nội hàng Gai nhà thầy làm  
 Chuyện môn chữa lậu chả ai bằng.

### AI muốn chữa quái bệnh và trả tiền thuốc lúc bệnh đã bớt ?



Người nào mắc bệnh nguy hiểm đã chữa mọi nơi không bớt nên đến nhà thanh niên khoa học Bảo An số 9 Phố nhà Thờ (rue Lamblot) Hanoi sẽ được chữa hẳn, không nhói và nếu để tiền mọi nơi mà bệnh chẳng bớt sẽ được trả tiền thuốc tức bệnh giảm.

Chuyên trị táo, xuyên phủ, khí huyết trắng bạc tê liệt gân xương và các bệnh kỳ quái. Chỉ cứu các bệnh nguy nan miễn tiếp các bệnh thường. Ở xa hồi thuốc nên gửi mandat nên gửi đến người quản lý:

**M. Nguyễn-tiến-Đức 9 Rue Lamblot Hanoi** giờ tiếp khách từ 2 giờ đến 5 giờ Ngoài giờ đó chờ nhân mắc đi thăm bệnh.

### Vẽ ảnh truyền thần bằng than hay mực tầu. Thật giống, thật khéo không phai màu

ảnh 50 x 60 **2p90**  
 ở xa xin gửi ảnh mẫu về cho  
**M. TRƯƠNG-TRONG-BINH**  
 Office Indochinois du Travail  
 51 Route Mandarine Hanoi

Có nhận gửi hình đi các nơi theo lối Nhà báo giao ngân.



# BỨC TRANH... VĂN CẦU

## Hạng thứ ba

Ta lấy sự khải hải chế riển công kích một người... họ sẽ đi phủ lại ra sao? Có ba hàng khác nhau.

Hạng thứ nhất thấy người ta chế riển miên... cũ g. a. v. n. vui cười, rồi nhậu xết cái lố của m. n. b. mà sửa đổi.

Hạng thứ hai, họ giả vờ không biết đến, họ nhìn lên trời... họ có biết đến cái ông nữa, họ cũng biết mới ra ý khinh bỉ: làm quái gì cái anh đó, ta chẳng cần để ý... tuy nói thế, nhưng họ hậm hực đả đố đấy.

Hạng thứ ba - hạng này tức, lúc sinh cái] Cầu, nhưng biết miên (cướp đi khá đấy...) không bằng người, họ không dám đối phó ra mặt, họ tìm cách rêu bòng, nói gi. a. ra rồi tợn đầu đầu. Nhưng họ cho thế là tài tình lắm.

- 1) Hạng thứ nhất là hạng người quân tử. Nhưng mà biếm lếm.
- 2) Hạng thứ hai là hạng... trẻ con (trẻ con đây là người nhỏ)
- 3) Hạng thứ ba là hạng... rất tiểu nhân n. H. v. là thế này.

- 1) Hạng thứ nhất là hạng người quân tử.
- 2) Hạng thứ hai là hạng... ông Lão.
- 3) Hạng thứ ba là hạng... ông S. a. - v. n. Hai ông cười đi... Nếu hai ông dám không, thì hai ông lại vào hạng tiểu nhân mất.

Tôi xin hiến tại ông cầu này của Phan. Khi có công minh mới nói được câu bông lơn có thú vị... mà có thông minh lắm mới nghĩ thấy được cái thú vị của câu bông lơn này.

Hai ông nghe nghĩ đi. Hai ông hiểu chưa? Hai ông thông minh lắm đấy.

### VIỆT-SINH

## Kịch vui

Một hồi - một cảnh

### Việt-Sinh và Salavin

Ông Salavin đang nằm mới, trợn mắt, nắm tay - ra ráng tức bực. Việt sinh:

— Ông Salavin, ông g. a. n. giữ gì thế?   
 « Ông Salavin lảng g. n. »

Việt sinh:

— Ông vui đi nào. Có việc chi mà đến nỗi thế. Đó là người ta khải hải chế riển cho vui, n. s. c. phải đầu đơn gì mà đâm giận, sao ông nóng tính thế? Thế là không hay ông a.

« Ông Salavin ngoài dận, nhưng có ý người người »

Việt sinh:

Ông vui đi nào... Ông cười đi nào. Ở đời phải tự an ủi một chút mới được... người ta công kích, mình công người ta cùng vui, rồi cứ thảo nhều mà nhậu xết cái lố của miên, thế mới là quân tử. Ông Salavin a. Ông cứ nghe tôi, ông cứ vui cười như không đi nào...? Ông Salavin (gật gù như có ý đùa, khe khẽ nói)

— Có lẽ... có lẽ... quân tử. Bác nói phải đấy. Không, tôi có dận đầu, tôi vào vai, tôi vào cười đi đâu chứ. (Ông Salavin cười quay lại Việt sinh)

— Thế tôi có quả ở không bác? Việt sinh gạt đầu, cười.

### Đi ăn cỗ

Nhà láng giềng có giỗ, anh Ba chắc hẳn họ mời sang ăn cỗ. Bụng bảo đa:

« Có mời có sa g. không mời thông đến? Bất ngờ nhà láng giềng không mời. Anh Ba hơi tức, lại thấy họ sắp dọn cỗ ăn, nóng ruột tự nói:

« Không mời ta cũng cứ sang, nhưng sang thì sang không ngồi cỗ. »

Đến khi sang nhà láng giềng thấy họ mời người họ mời người kia, không thấy nói gì đến mình, anh Ba tức trong bụng tự an ủi:

« Không mời ngồi cỗ, ta cũng cứ ngồi, nhưng không ăn cỗ. »

N. đi vào nhà, người ta ăn, người ta uống, chẳng nhớ ngồi yên, anh Ba tự nghĩ: « Ăn thì ăn, nhưng không lấy phần về ». Cơm no, rượu say rồi, nhà láng giềng cũng không nói gì đến ta, mà khi khách khứa ra về, người nào cũng có phần, ta ta thấy vậy chẳng chịu kém, cũng thủ phần về. T. K. C.

## KHOA HỌC

### Chính mắt tôi trông thấy!

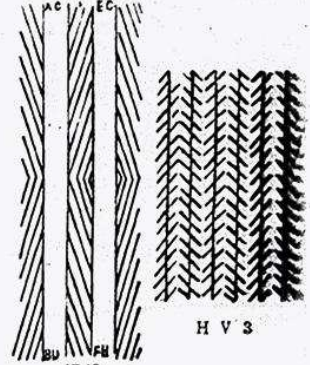
(Tiếp theo kỳ trước)

Nay tôi xin phép lại nói thêm ít thì dĩ tâm đưa theo con đường trên, duy về con mắt định lừa người.

Đây là một tờ giấy có vẽ những ó vuông bằng mực tàu (H V 1) Bắc thử nhìn xem có phải thấy chỗ ngã tư trắng như cái bóng đen là mờ không. Nhưng cái bóng mà nay nó biết hiện, biết ẩn: đó bác nhìn kỹ được cái nào. Chắc không được, vì kẻ chú mực vào cái nào thì cái bóng ấy nó đã biến đi đâu mất rồi. Lại như mấy cái hình này: (H V 2)

4 vạch AB, CD, EF và GI bác nom có phải thấy cong không, ở trên thì phồng dứa ở dưới thì lủng. Nhưng khi đo lại bác sẽ thấy đường nào

cái tâm đưa theo con đường trên, xem Nếu bác tin ở đôi mắt bác, ta bác sẽ cho là cái thành có mu.



Thời, kể những ảnh trò chơi này còn nhiều, tương tự bác cũng đã hiểu rồi được cái ý của nó rồi vậy.

Sau này có dịp ta lại sẽ được nhiều phen đàm thoại

Hết

NG CHÁNH HỮ MUỐI BA

cũng thẳng cả và giống nhau.

Lại như đây mấy nét kẻ bằng thước, thực giống nhau mà chỉ vì có mấy cái vạch con, nó làm cho mắt ta trông h. a. ra cái ngã, cái nghiêng như mấy chú say rượu vậy (H V 3)

Sau hết đây là bản đồ một cái «Loa Thành» (H V 4) không phải là kiề - của «Thần Rùa» hiện vua Thục ta thừa trước, vì quá nghịch không thể vào được tận trong. Thành có 4 mặt, mỗi mặt hai cửa vào

Điêng trên núi trông rõ đường lối say như trốn ốc, thế mà tới khi lên qua được tầng cửa, ngoài rồi, dù thành không có lưh canh, đổ ai vào được tận trong không tin bác thử lấy



(Loa Thành thành có 8 cửa, không có lưh canh mà không ai vào được tận trong)

Cửa hàng bán

**Nước Mắm**

32 Phố bờ sông

**Hàng Nâu**

(Quai Clémenceau)

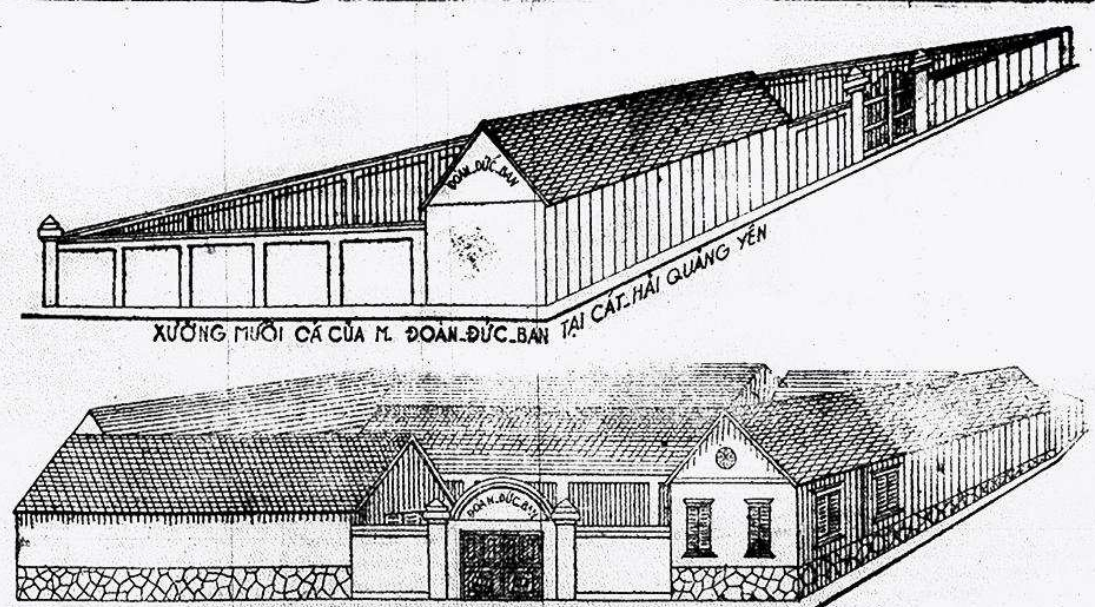
HANOI

**Phố bốn**

tàu thủy

Rue Maréchal Poch

HAI PHONG



XƯƠNG LỘC NƯỚC MẮM TRẮNG CỦA M. ĐOÀN ĐỨC BAN TẠI CÁT HẢI QUẢNG YÊN. Cửa hàng và xưởng mắm do M. đoàn đức ban quản-trị lấy

# Những việc chính cần biết trong tuần lễ này

## TIN TRONG NƯỚC

### Đền chiêu kiều tối tân.

Hanoi — Nay mai thành phố sẽ đạt ở ngã ba phố Richaud và phố hàng Giỏ hai cái máy cò ánh sáng chiếu xuống đường kiều tối tân, để xe cộ biết xe nào đi trước, xe nào đi sau.

### Lễ tôn phòng tam cung.

Huế — Sau lễ Nam giao, tại Hoàng cung đã làm lễ tôn phòng cho chánh Hoàng thái thái Hậu, Hoàng thái thái Hậu và Hoàng thái Hậu.

### Bạc đồng cũ tại kho bạc.

Hiện nay kho bạc có tới 367.242 đồng bạc 27 g ammes vì vụ thuế năm ngoài này tính được nộp một phần bằng bạc 3y.

### Chính sách tiết kiệm.

Quán Toàn quyền vừa ký nghị định bãi chức Chánh Thanh Tra bạc Sơ học, Phó giám đốc ngạch học chính Bắc-kỳ.

### Viện dân biểu tự xin giảm tiền phụ cấp.

Ban trị sự viện dân biểu đã xin chính phủ giảm tiền phụ cấp lưu trú trong các kỳ hội nghị: mỗi ngày 6 đồng xuống 5 đồng. Quan thông sứ đã duyệt y và ngợi khen cái mỹ ý đó.

### Thuế thân được giảm 10 phần 100

Thuế thân cùng các khoản ngoại phụ thuế thân annam thu vào ngân sách Bắc-kỳ, ngân sách các tỉnh và các thành phố Hanoi, Haiphong, Namđinh, Hai-duong nay tạm giảm cho dân 10 0/0 về năm 1933.

Saigon 4/2/33

Ký tên: Pasquier.

### Có lẽ trường sư phạm bị bãi.

Hiện nay nhà học chính Đông-duong vừa soạn một bản dự án lập ra ra các trường cao-đẳng tiểu học một năm thứ năm để luyện tập riêng cho các học sinh muốn truyền về nghề gỗ đầu trẻ, thay vào học sinh trường sư Phạm

## TIN NGOẠI QUỐC

### Đội Đại đao thắng quân Nhật

Bắc-binh 19-3-Tại mặt trận Trung-hoa, đội đại đao của Tàu đánh rất bằng hái, quân Nhật phải chạy toán loạn, sau phải cho máy bay ném bom xuống đội đại đao mới chịu lui.

### Quân Mông-Cổ hợp lực với quân Nhật bị thua

Bắc-binh 19-3-Ngoài Đông gia Khẩu có đội quân Mông-cổ tới hai nghìn người hợp với quân Nhật tiến ra mặt trận, bị quân Tàu đánh thua. có lối 6 trăm người chết, hơn 100 người bị bắt sống.

### Tại mặt trận Hi phong khẩu

Bắc-binh 19-3-Đội kỵ binh Nhật với hai nghìn người bị quân của Tổng triết Nguyễn đánh tan chạy, hai đội quân Mãn châu của Trương quốc Thụy và Triệu bằng Lương cũng tan vỡ hết

### Ba người Cao-Ly chực ám sát viên Công xứ Nhật

Thượng-hải 19-3- Ba người Cao-Ly mang bom chực ám sát viên Công xứ Nhật là Arisyoshi, đã bị bắt ở trong tổ giới Công cộng giao cho tòa lãnh sự Nhật.

### Nhật vẫn muốn thân thiện với Tàu

Cáp nhĩ tân 19-3- Các nhà dương chức Nhật tuyên bố rằng, tuy nước Nhật ra hội đồng vận quốc, song không có ý thay đổi chính sách đối với Tàu. Vì thế Nhật muốn chiêu tập một hội nghị Trung Nhật để trang trải các công việc đang bỏ dở.

### Quân Tàu lấy lại được

La-Hán-Đông Sơn hải quân 20-3 Hai bên hỗn chiến một ngày một đêm, quân Tàu đã lấy lại được La-hán-đông, Đạm-can-Linh và Giới 1 nh khăn.

### Nhật không cho Đức chở máy bay sang Tàu.

Bắc-binh 20-3 - Gần đây người Tàu gửi sang Đức mua 100 chiếc máy bay, do từ Đức sang Tàu người Nhật đã biết giữ lại không cho đi.

### Tại mặt trận Nhiệt hà

Bắc-binh 20-3 - Tổng-triết Nguyễn đại thắng quân Nhật, bắt được 600 khẩu súng. Quân Nhật thua lớt lớt cho thêm viện binh đến và kin cả La-vân-Cốc và Mã-lan-quan. Hai bên đang đánh nhau kịch liệt.

### Tại Vạn lý trường thành

Thiên tân 21-3 - Máy bơm nay Nhật lại cho viện binh đến các cửa ải ngoài Vạn lý trường thành - quân Tàu phải nghiêm phòng đề phòng đợt giặc.

Ở Hi phong khẩu, quân Tàu luôn luôn đại thắng.

### Quân Nhật đại bại

Bắc-binh 22-3 - Cứ tin Trung hoa, trong năm hôm trời ở mặt trận Hi-phong khẩu, quân Nhật thiệt hại rất nhiều, thiếu tá trở lên chết đến bốn, năm chục người, binh sĩ vừa chết vừa bị thương tới ngoài bảy nghìn.

### Trung hoa xin hoãn nợ quyền phi

Thượng hải 21-3 - Chính phủ Trung hoa đã yêu cầu các cường quốc cho hoãn khoản nợ quyền phi lại một năm.

### Nhật định khóa kín các cửa biển mặt Hoa-bắc

Bắc-binh 22-3 - Vì quân Tàu hết sức đề kháng ở các cửa ải mặt Vạn lý trường thành nên quân Nhật định thực hành việc phong tỏa các cửa biển mặt Hoa-bắc.

### Bọn cộng sản mưu sát Hitler.

Berlin 20-3 - Hitler từ Munich đến Berlin. Có kẻ dự bị định ám sát Hitler cùng các tay cầm quyền đồng chí. Ba tay cộng sản, trong đó có 2 người Nga định ném bom vào xe Hitler ngồi. Họ chưa bị bắt.

## Tranh dự thí — số 39 Lòng quảng đại



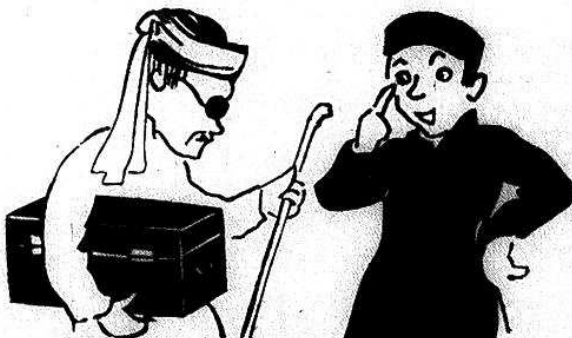
— Gồm mưa to quá! Hai cô dịch sát vào đây không ướt cả — Bản làng là người tu hành nên lấy sự từ bi, quảng đại làm đầu.

## Xin chú ý đến Ga Mới đầu cầu Paul Doumer Hanoi

Ở ngõ hàng Khoai Rue Duranton cạnh Gare Mới Đầu Cầu Hanoi số 54 và 56, téléphone số 268, có một xiềng nhận khoán làm các nhà, cửa, đồ đất và bán các thực gỗ: cây phiến và xẻ, có xiềng máy cưa làm các thức cửa, liteaux, lattis, các cái cửa lá chớp và cọc. giá hạ nhất ngoài Bắc, công việc làm rất nhanh chóng được vừa ý các quý khách.

Các quý khách cần sự gì về việc mộc thì đặt ngay cho bản hiệu vừa khỏi mất thì giờ mà lại có phần lợi. Ở ngoài gare Hanoi lúc nào cũng có gỗ về bán.

bản hiệu xin khai một vài thứ và bản chiếu khách trong ít lâu như



— Thầy đội khăn đẹp ai thế?  
— Ấy khăn cụ tôi đội « về » hồi trong năm.  
— Thầy thuê xe hay đón ở đâu?

### Phổ ruộm giải nghĩa

Những câu đố của Lý Phèo đều là những câu đố cổ cả. Nhưng đã đố thì Phổ-Ruộm cũng vui lòng giảng giúp:

**Câu thứ nhất.** Là hòn « đá kỳ »  
**Câu thứ nhì.** Là cái « hổ »  
**Câu thứ ba.** Là cái « pháo »  
**Câu thứ tư.** Là « cối xay lúa »  
 (Càng xay gạo, Phổ ruộm lại đố Lý Phèo mấy câu mới)

### Đồ chữ

(Giả lời)

**Dầu tao là súc vật**  
**Dầu tao ca tiếng người.**  
**Tao là nét công từ bột.**  
**Tao là đức tiểu thư với.**  
**Cao đỏi là lớp sách.**  
**Một đầu có hình thớt.**  
 - Là chữ **Bánh**  
 1) **hơi tương ách, đảo điên.**  
**Đêm nắng chỉ đi (xin lỗi) lên trên làm đầu.**  
**Thì là của quý rừng sâu.**  
**Vân nhân vân gọi là mầu da các cô.**  
 - Là chữ **Giàn**

### Tiệc họp mặt của anh em học trường

**Bảo hộ niên khóa 1914-1918**  
**Thư Quý Hữu**  
 Hồi tưởng đến lúc anh em còn theo học ở trường Bảo-hộ đến nay đã mười mấy năm rồi. anh em chúng tôi là đại diện các bạn ở Hanoi đợt này nói để anh em biết rằng đến ngày chủ nhật 16 Avril này chúng tôi sẽ sửa một tiệc tại khách sạn Lạc-xuân phố hàng Bông hồi 7 giờ tối để họp mặt anh em, trước là mua vui sau là để ôn lại truyện cũ. Mong rằng anh em vui lòng đến dự để tỏ tình thân ái.  
 Tiền góp định là 2p50 một suất, xin gửi cho anh Phùng văn Mậu, 61 rue des Tasses Hanoi, trước ngày 14 Avril để tiện việc xếp đặt.  
 Nay kính mời  
 Hanoi, le 1er 1933

- Ng-văn-Chính
- Vũ-công-Toàn
- Phạm-hữu-Ninh
- Ng-văn-Xuân
- Phùng-văn-Mậu
- Vũ-tam-Thâm
- Lê-quang-Hồng

### Maillot

đề tập thể thao hay mặc lót mình cho đỡ mồ hôi

**Chemisette**  
 Mặc thay chemise

Mua buôn, mua lẻ ở hiệu dệt

### CỤ CHUNG

63, Rue de la Citadelle - Hanoi



### 1 - Hứng lấy một ít

Trích ở bài « Cuộc hội chợ đêm ở Huế »  
 Ngọ-báo số 1868  
 Thiếu nữ tính rất vui, lúc nào cũng mang nụ cười giải khấp trong chợ phiên.  
 Sao ông Hoàng-mậu-Tông chẳng hứng lấy một ít làm kỷ niệm? Nhưng hãy xét xem nụ cười ấy, ông Hoàng-mậu-Tông ám chỉ cái gì. Tất là không phải nụ cười ở cặp môi rồi, vì nụ cười ở cặp môi thì miệng bằng tay sao được! Hay là Hoa giấy? Nhưng ở Huế trong mấy hôm chợ phiên, thực không trông thấy một màu hoa giấy nào. Vậy thì cái nụ cười có Hoa-Khởi-Thần-Kính mang theo để giải khấp trong chợ phiên là vật quái gì vậy? Có lẽ là nước bọt.

### Giờ cuối cùng

Cũng trích ở số Ngọ báo ấy, trong bài « một buổi theo quan Thống Sứ »  
 « Mồi hôi trên trán thấm ướt cả vành khăn mãi đến giờ cuối cùng ông (ông Khởi) còn phải gât với một cậu phu tuần.  
 Còn ai hiểu được là giờ cuối cùng của ông Khởi bay của sự đón tiếp? Ông Tam-Lang nên viết cho gầy gò hơn một chút kéo độc giả hiểu lầm thì phiền cho ông Khởi quá.

### Tin tức thiết thực?

náo Đông Pháp số 2210 công bố:  
 Vì thế nên các tin tức khác không thiết thực, làm gác...  
 Thì cứ đăng những tin tức lý luận, ai báo sao?

### Vấn khổ não

Đông Phương số 834 bàn về Phật-giáo, có câu.  
 Đám mây khổ não kìa vẩn quang, màn lá dùm cuốn sạch?  
 Mây khổ não kìa mà cuốn thì để ai đoán được màn lá dùm của báo Đông Phương nó là cái vật gì?

### Tiền thiên xi ra miệng

Cũng trong bài kỳ:  
 Lưỡi thì miệng ngậm lưỡi cong chặn cái tiền thiên cho khỏi xi ra miệng  
 Câu bí hiểm đó, Đông Phương dịch ở kinh Phật ra đây chứ? Hay Đông Phương cố ý dùng những câu vô ý nghĩa cho độc giả tưởng mình thông thái chăng?

### Al phóng thê

Trích ở mục việc Hanoi trong báo Đông Pháp số 2211.

Định kéo xe đi đón chủ, thì phố Bờ Hồ trước của nhà nhọc hội, thỉnh thoảng bị chiếc ô tô đi phải, Định gục mặt bu chiếc rương rồi cứ tuệ phụng bừa chạy thẳng, không rõ ô tô của ai.  
 Vậy thì ai phóng bừa chạy thẳng? Nếu là Địch (ta chủ là Địch) thì là ai? (thì thương hại cho Địch qui, không nhỡ bị ô tô đi phải, mà lại còn bị báo Đông Pháp bắt phóg bừa chạy thẳng)

### Một khúc ruột tâm

Nhất giao Cao xin giới thiệu cùng các độc giả một đoạn văn trích trong mục « Khúc ruột tâm » của báo Địch nhà Nam số 853.  
 Hai người một tuổi đầu, thoát chưa mấy chiếc Cuộc hư danh ta buồn chín. Mười mấy năm cuc lạc, chiết thân lưu lạc đất người mùi lên trần xiêng qua buồng tìm phổi: Cho hay cảnh thế gian truân lam sao đến lúc trẻ mới chấp đời đã biết m? miệng khóc nhân nít quanh mình.  
 Ta làm nh? - Xin thưa rằng không?  
 - Bao nhiêu hồn mạng vẩn vơ về phò truyện cũ làm tuấn tích xưa, để nhắc ta như hết ngày vừa qua

Thật vậy, ta đâu như cây cỏ chẳng cần động vật có linh...  
 Vân-Du  
 Mờ vẩn cũng rồi beng như mở ruột tâm, thực không sai... để mục một chút s u. Họa chăng có khác là ở chỗ ruột tâm thì chứa đầy to hữu ích, mà mờ vẩn khi thời chỉ có toàn những chữ đen cở nghĩa.

### Bà-Trình-Thục-Hà với bát chè Phong-Hòa.

Bà-Trình-Thục-Hà maon nhít giao Cao  
 « Cuối bài « Đầu cửu này viên viên biểu » ở trong ba qui báo số 37 có những câu:  
 « Có của một cách là viết tên các ông vào mảnh giấy rồi gấp thành lá tiên nổi. Nhưng lúc gấp làm c lẽ trông tên ông Phạm Tã đây »  
 Theo như hai câu ấy thì lúc gấp thắm sẽ thấy mảnh giấy có tên cả sau ông chừ không khi nào lại c lẽ trông tên ông Phạm Tã »

Tôi thiết tưởng quý báo nên viết:  
 « Có còn có một cách là viết tên mỗi ông vào một mảnh giấy, rồi gấp làm lá tiên nhít... »

Không thấy mấy khi qui báo viết sai, lần này thấy có câu nêu kình sai làm thì là không rõ rệt, nên tôi mach qui báo.

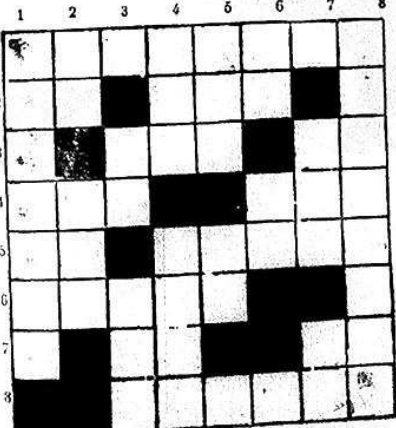
Tôi nay xem mục « Những hạt đậu đơn » của qui báo, nên không muốn qui báo có câu nào hoặc giải hoặc đoán mà không rõ ràng.

Madame Trình-thục-Hà (Hà Đông)  
 Thư bà Trình đoạn văn ba trích ra để quả thực không rõ rệt tuy có thể hiểu ngầm được.  
 Từ Ly và Nhất giao Cao xin cảm ơn bà  
**NHẤT GIAO CAO**

### Vấn thê



— Quan bác tiêm khéo tuy! mà cứ tay quan bác tâm thì mừng, lạ thật!  
 — Tiên sinh quá khen! ấy cái lệ thê, hát không mất tiền thì bao giờ cũng ngon.



- Vì kỳ trước nhà in xếp ngược nên kỳ này phải in lại.
- Ngang**
- 1 - Khó số long đong (tiếng kếp)
  - 2 - Hay đi đôi với chữ Đạm. Chất độc của rắn. Một chữ cảm voyelle,
  - 3 - Một chữ cảm. Một nước ở Âu-châu Địa
  - 4 - Thất lung của 30 các quan. Một chữ chỉ số-áo,
  - 5 - Không hiển. Một tiếng rơi
  - 6 - Đề là cái cười. Chữ ở đầu tên ba thành phố ở bắc-kỳ
  - 7 - Một chữ cảm: Vô sự. Một giống cá bễ
  - 8 - Không rộng rãi
- Đọc**
- 1 - Hay làm
  - 2 - Không nói Gánh nặng
  - 3 - Một chữ âm voyelle. Mũ nhà sư. Không có từ!
  - 4 - Đi đôi với tiếng dung. Đồ dùng làm vườn
  - 5 - Đi đôi với tiếng dấy. Tiếng No lộn ngược. Một chữ cảm
  - 6 - Mười muốn sung sướng khoan khoái một chữ âm
  - 7 - Chữ âm. Cái để chặn hoa. Em tiếng tàu
  - 8 - Không yếu dấy tiếng kếp

**MƠI ! ĐẸP !**  
 Có nhiều kiểu chữ rất mới !  
 In rất đẹp !  
 Lại giá đặc biệt !  
 Nhận in đủ các sổ sách, báo chí, quảng cáo, danh thiếp, v.v.  
 Imprimerie Moderne  
 62 Rue des Changeurs - Hanoi  
 Télé. N° 388

